

ת"פ 50380/11/17 - רונן משה נגד מדינת ישראל, המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 50380-11-17 מדינת ישראל נ' קידר ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

המבקש נאשם 2 - רונן משה על ידי באי-כוחו, עו"ד רווית צמח ועו"ד גלעד ברנע

נגד

המשיבה

מדינת ישראל על ידי עו"ד ענבל לוי ועו"ד ליאור אחרק,
המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה

החלטה

כללי

1. **אקדים ואציין** כי לאחר שבחנתי את טענות המבקש-נאשם 2 (להלן: "**המבקש**" או "**הנאשם**"), אשר הועלו על הכתב על ידי באי-כוחו, עו"ד רווית צמח ועו"ד גלעד ברנע, בבקשת הפסלות הנוכחית, שהוגשה לבית המשפט ביום 26.5.19 (להלן: "**בקשת הפסלות הנוכחית**" או בקיצור "**הבקשה**"), ולאחר שעיינתי בתגובת המשיבה-המאשימה לבקשה, וכן לאחר ששמעתי את טיעוניהם של ב"כ הצדדים בעל-פה במהלך הדיון בבקשה, שנערך ביום 28.5.19, **הגעתי למסקנה כי יש לדחות על הסף ולמעלה מן הנדרש אף לגופן - הן את הבקשה העיקרית לפסול עצמי מלשבת בדין, והן את הבקשה החלופית להעביר את התיק למותב אחר מחמת מראית פני הצדק.**

להלן **אנמק** החלטתי זו **בפירוט**, וזאת בין היתר לנוכח **התוכן החריג והסגנון המתלהם** של חלק מטענות ב"כ המבקש, כפי שיוטעם בהמשך (לרבות בפסקאות 57-63 להלן).

הרקע בתמצית

2. **אקדים ואציין, בתמצית**, כי המיוחס בכתב האישום לשני הנאשמים, הנאשם ונאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**"), וכן הרקע הכללי והשתלשלות ההליכים במשפט עד כה, פורטו בהחלטות קודמות שניתנו על-ידי בתיק זה וביניהן: **א.** החלטתי מיום 4.1.19 בבקשה הראשונה לביטול כתב האישום, שהוגשה על ידי ב"כ שני הנאשמים ושבה נדחתה הבקשה האמורה; **ב.** החלטתי מיום 28.1.19, שבה נדחתה הבקשה של ב"כ הנאשם לפסול (גם) אותי מלשבת בדין (להלן: "**בקשת הפסלות הקודמת**"), שאושרה על ידי כב' הנשיאה א' חיות בע"פ 847/19 **רונן משה נ' מדינת ישראל** (13.2.2019) (להלן: "**פסק הדין של כב' הנשיאה חיות**"); זאת, לאחר שב"כ הנאשם ביקשה קודם לכן לפסול את כב' השופט העמית צ' גורפינקל מלשבת בדין; **ג.**

החלטתי מיום 28.2.19 בעניין ההתמשכות היתרה של ההליכים המקדמיים בתיק וקביעת לוח זמנים למתן מענה לכתב האישום ולשמיעת הראיות במספר מועדי הוכחות החל מתחילת חודש יולי 2019; ד. החלטתי מיום 12.5.19 לדחות את הבקשה השנייה לביטול כתב האישום, שהוגשה על ידי ב"כ הנאשם ביום 11.4.19; בעניין זה יצוין שביום 16.5.19 דחיתי על הסף (ואף לגופה) את הבקשה של ב"כ הנאשם מיום 13.5.19 לעיון חוזר בהחלטתי מיום 12.5.19; ה. החלטתי מיום 19.5.19 בבקשה לביטול מועדים, שהוגשה על ידי ב"כ הנאשמים ביום 16.5.19, ושבדחיית את הבקשה לביטול מועדי ההוכחות.

עיקרי טענות הצדדים

בקשת הפסלות הנוכחית ונימוקה

3. **בבקשה נטען על ידי ב"כ הנאשם כי:**

"כעולה מחומרי חקירה חדשים אשר נמסרו לב"כ המבקש לראשונה בימים **19.5.19** ו-**22.5.19**, כשנה וחצי לאחר הגשת כתב האישום, וכן לאור ראיות מהותיות שהגיעו לאחרונה לידי ההגנה ושבעקבותיהם אף הודיע המבקש למאשימה על כמה עדי הגנה ('**החומרים החדשים**'), מוגשת בזה בקשת פסלות.

בית המשפט הנכבד מתבקש לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המבקש, ולחלופין להעביר את התיק הפלילי שבכותרת למותב אחר בשל מראית פני הצדק".

4. **בנימוקי הבקשה בכתב נטען, בין השאר ובעיקר, כדלהלן:**

1. "כחובתו לגילוי נאות מסר המותב הנכבד לצדדים בפתח הדיון ביום **4.11.18** את הדברים הבאים:

'בתי ... התמחתה במחלקה הכלכלית של פרקליטות המדינה בצוות שליווה את החקירה בפרשה המכונה 'פרשת ישראל ביתנו', אך איני רואה בכך טעם לפסלות, שכן בתי לא מסרה לי דבר על החומר שהיא נחשפה לו ומטבע הדברים היא גם אינה זוכרת בשל חלוף הזמן פרטים בעצמה והיא אף אינה זוכרת כלל את שני הנאשמים, אלא רק את החשודים העיקריים בפרשה, שהם הנאשמים העיקריים בפני מותבים אחרים בבימ"ש זה'.

2. ... ביום 28.1.19 החליט המותב הנכבד לדחות בקשת פסלות שהגיש המבקש...

3. כב' הנשיאה השופטת א' חיות דחתה את הערעור על החלטה זו (ע"פ 847/19 **רון משה נ' מדינת ישראל** (3.2.2019)) ובגדר החלטתה קבעה כדלקמן...

המבקש כיבד ומכבד את החלטות כב' נשיאת בית המשפט העליון והמותב הנכבד, ואין הוא מערער עליהן. בקשה זו מונחת מפני שלא היה מנוס מפני הנחתה **נוכח עוצמתם הסגולית של מכלול החומרים החדשים** שלא עמדו קודם לכן בפניו, וממילא לא עמדו בפני המותב הנכבד ובפני כב' הנשיאה.

4. בקשה זו מוגשת מתוך כבוד... לנוכח נסיבות חדשות בעלות משקל סגולי ייחודי אשר **עוצמתן חריגה** ואשר לא היו בידעת המבקש והח"מ עד לימים האחרונים...

5. תכלית הבקשה האמורה להביא לידי כך שיהיה ניתן לנהל הליך הוגן בעניינו של המבקש, ללא חשש ממשי למשוא פנים. כל זאת לנוכח שינוי הנסיבות המשמעותי שלא נודע קודם לכן. ללא פסילת המותב הנכבד, לא יהיה ניתן לעשות כן.

6. מהחומרים החדשים עולה כי צוות החקירה אשר ביצע את חקירת 'ישראל ביתנו' נקט פעולות חריגות ביותר (וזאת בלשון עדינה) שאותן ניסתה המאשימה להסתיר **מהמבקש ומן הציבור גם יחד**, ורק בימים האחרונים ממש הולכים ונחשפים מימדיהן ועוצמתן הסגולית...

8. החומרים החדשים הייחודיים, המהותיים והחריגים, אשר התגלו למבקש רק בימים האחרונים... מבססים לגישת המבקש ובאי כוחו, מסה קריטית ומצטברת של טענות חמורות במיוחד וכבדות משקל, בבחינת 'אני מאשים', כלפי היחידה החוקרת במשטרת ישראל וכלפי הצוות אשר 'ליווה' את החקירה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה.

9. הצוות בפרקליטות ש'ליווה' את החקירה בפרשה המכונה 'ישראל ביתנו', היה אמור לפקח כראוי על כך שהיחידה החוקרת במשטרת ישראל תפעל על פי אמות המידה החוקתיות והחוקיות המתחייבות, ללא פגיעה בזכויות ובחירויות יסוד של אזרחים טרם מעצרם, וחשודים לאחר מעצרם, בהגנות ומתוך שמירה קפדנית על עקרונות החוקיות וכל הוראות הדין הנוגעות לעניין. עתה מתברר כי לא כך היה...

11. ... ברור כי במסגרת הליך פלילי זה יהא מקום, צורך וחובה לבחון בקפדנות ולעומק את מכלול פעולות היחידה החוקרת והצוות ש'ליווה' את החקירה, בין היתר באשר לעצם 'הפעלת' **האזרח גיל מסינג** בידי רשויות האכיפה בכל שלב משלבי הפעלתו, לרבות בנוגע לעד המדינה, אמנון ליברמן וטיב היחסים ביניהם... יובהר כי מדובר בעניינים ובראיות רבים הנוגעים **לאי חוקיות פעולות חמורות רבות**, אשר יש צורך לבחון אותם בשלב בירור העובדות בתיק.

12. הדברים יורדים לליבת הגנת המבקש ולשורשה ונתונים בזיקה **ישירה** לאישומים המיוחסים לו מחד גיסא, ולאי חוקיות ואי חוקתיות התנהלות היחידה החוקרת וצוות הפרקליטות אשר 'ליווה' את החקירה, והיה אמור לפקח כראוי על חוקיותה, מאידך גיסא. מדובר בבחינת חוקיות 'סביבת העבודה' במחלקה הכלכלית של פרקליטות המדינה, בדיוק באותה תקופה שבה התמחתה בה בתו של המותב הנכבד והייתה (לדברי המותב הנכבד עצמו בהגנותו) **'פרק זמן מסוים בצוות שליווה את החקירה בפרשה המכונה 'פרשת ישראל ביתנו' (החלטה הדוחה את בקשת הפסילה, ס' 6)**.

13. במסגרת ההליך הפלילי עתידות להתברר שאלות כבדות משקל של עצם [אי] חוקיות ו[אי] חוקתיות עבודת **הפרקליטות 'המלווה'** ופעולותיה, לא רק בנוגע למבקש, כי אם בין היתר בנוגע לאזרח המופעל **גיל מסינג**, עד המדינה **אמנון ליברמן, רמי כהן (עד הגנה)** ונאשם עיקרי בפני מותב אחר המוזכר בתוצרי הפעלתו של האזרח מסינג) וכן **סטס מיסז'ניקוב** (עד תביעה), וזאת כאמור בדיוק באותה תקופה שבה בתו של המותב הנכבד הייתה חלק מאותו צוות שליווה את החקירה בפרשה...

14. במילים אחרות, המותב שידון בהליך הפלילי יצטרך ויידרש לבחון את החוקיות והחוקתיות של הפעולות שבוצעו על ידי צוות החקירה שהונחה ופעל בהדרכה ובאישור של המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, **בדיוק** באותה תקופה שבה בתו של המותב הנכבד הייתה מתמחה וחלק מן הצוות שליווה את החקירה. משמעות הדבר אחת היא: על המותב הנכבד יהיה לבחון את הנורמות החוקיות ששררו ב'סביבת העבודה' של צוות ליווי הפרשה

עליו נמנתה בת המותב הנכבד.

15. דומה שגם המותב עצמו סבר כי סיטואציה מעין זה מחייבת פסלות: 'מה גם שאני דן בתיקים של פרקליטות מיסוי וכלכלה ויש הקפדה גם מצדי, גם מצד בתי וגם מצד הפרקליטות **שבתי אינה מעורבת כלל בכל תיק שעשוי להגיע לביהמ"ש המחוזי אלי'** (פרוטוקול הדיון 6.1.19, עמ' 33, שורות 22-23; הדגשות אינן במקור). ואף באי כוח המאשימה סברו כך: 'אני לא מבינה בכלל מה הטענה הזו של השוטר אסף ולפיש שהועלתה פה ע"י הסנגורים שחקר בתיק זה. מה הקשר לכך שהוא צריך להעיד בתיק זה לבין העובדה שבתו של המותב עבדה במיסוי וכלכלה. **היא לא הממונה שלו ולא עובדת בצמוד אלי'** (פרוטוקול הדיון 6.1.19, עמ' 34, שורות 15-17; הדגשות אינן במקור).

16. עוד נציין, לנוכח התמורות ועוצמת שינוי הנסיבות מאז 16.1.19, כי השאלה בדבר מידת מעורבות בתו של המותב הנכבד נותרה **ללא מענה מפורט בדקדוק** כמתחייב, ובפרט בכל הנוגע לעבודתה בקשר לעד המדינה אמנון ליברמן (אשר עניינו נגע במישרין לתיק זה, לטיב יחסיו של ליברמן עם האזרח **גיל מסינג** ולחומרים החדשים)...

17. בכל הנוגע ל**רמי כהן** העתיד לשמש **עד הגנה** בתיק זה, כפי שנודע היום למאשימה, עניינו עולה **במישרין** גם מתוך תוצרי הפעלתו של האזרח **גיל מסינג**, ו**בעוצמה** שלא הייתה ידועה עד כה...

18. פשיטא כי כל קביעה של המותב הנכבד בעניין זה עלולה להיות מופנית כלפי עבודת הפרקליטים המלווים מן המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה הנמנים עם הצוות שבו עבדה בתו, חבריה ומנהליו, ובעקיפין גם כלפי עבודתה...

20. לנוכח חריגות ובעייתיות במכלול שלם של פעולות בתיק החקירה וליווי החקירה דנן, קביעות מסוג זה עלולות להוות **מקור להליכים פליליים ומשמעתיים, מושא לתלונות לנציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, בירור תלונות פרקליטים ואף הליכים אזרחיים כלפי נוגעים בדבר.**

בקביעות המותב הנכבד בכל אחד מהעניינים מושא התיק דנן, יהיה כדי להשפיע במישרין, ובוודאי בעקיפין, על המוניטין ועל שמם הטוב של כל אחד מחברי הצוות שליווה את חקירת הפרש וממנהליו, וכן על המשך דרכם וקידומם המקצועי.

21. בירור עובדות וכן קביעות משפטיות בנוגע לפעולות **שעוצמתן כה חריגה**... של רשויות האכיפה בתיק דנן, עתיד להשפיע במישרין, ובוודאי בעקיפין, על אינטרסים **משמעותיים** של הפרקליטים ה'מלווים'... ומדובר כאמור באותם אנשים שהם חבריה, עמיתיה המקצועיים ומנהליו, הישירים או העקיפים, של בתו של המותב הנכבד...

22. הבירור וההכרעה בשאלות הידועות כעת בדבר עצם [אי] חוקיות ו[אי] חוקתיות הנוגעות לפעולות שעשה, אישר או הנחה הצוות במחלקה הכלכלית ש'ליווה' את הפרשה כולה, עלולים להשפיע השפעה מקצועית, תדמיתית, כלכלית ואישית על חברי הצוות אשר 'ליווה' את החקירה בפרשה בתקופה הרלבנטית.

23. **שופט אינו אמור להיקלע למצב שבו עליו לקבוע את מידת החוקתיות והחוקיות של פעולות הפרקליטות ה'מלווה' חקירה, שננקטו בעת שבתו נמנתה עמה, ממש בזמן החקירה, והייתה בצוות**

ש'ליוה' את הפרשה, ולבחון אם פעולות אלה מנוגדות לחוק ולערכי היסוד של שיטתנו המשפטית. לא יכול להיות ספק כי כל שופט אשר ייקלע למצב כזה, לא יוכל לשפוט באובייקטיביות הדרושה את עבודת חבריה ומנהליה של בתו בתקופה שבה הייתה חלק מצוות החקירה בפרשה זו, סיטואציה המקימה חשש ממשי למשוא פנים כשלעצמו. דומה עלינו שבמצב כה קיצוני כבר אין חשש, אלא ממש.

24. ... בנסיבות שנוצרו, לעולם ירחף מעל למותב הנכבד צל שאלה נוספת: האם שופט שבתו התמחתה אצל אותם ממונים בתקופת חקירת הפרשה, והיתה חלק באותו צוות ליווי, ואשר גם כיום היא חלק מרשות אכיפת החוק, יוכל לדון בפרשה זו ללא חשש למשוא פנים?!

28. למבקש, אזרח פרטי... יש זכות כי האמת הנוגעת לאישומים המיוחסים לו תתגלה ותתברר לאור השמש ללא כחל ושרק, ללא חשש להסתרה, ללא אבק של ספק או חשש למשוא פנים...

29. החשש הממשי שהוברר עתה למשוא פנים, לנוכח החומרים החדשים שנתגלו ושהיו אמורים להיות מוסתרים לשיטת המאשימה מן המבקש, גובר עוד יותר בשל העובדה שלמרות כל הפגמים הקשים... נמנע בית המשפט נכבד זה לבקר אפילו במילה אחת את הפרקליטות המלווה, שבה כאמור התמחתה בתו.

30. הדברים מקבלים משנה תוקף על רקע ביקורתו של מותב נכבד זה בתיקים אחרים על התנהלות מעין זו בשלב מקדמי, ביקורת שלא השמיע בתיק דנן, חרף חריגות בעלת משקל סגולי וחומרה ייחודית בכל הנוגע להתנהלות הפרקליטות המלווה גם מאז הגשת כתב האישום.

31. החשש גובר לנוכח היחס המקל מאד והבלתי מוסבר של המותב הנכבד בשלב המקדמי שבו נחשף להתנהלות כה חריגה של הפרקליטות ה'מלווה' בכל הנוגע להצהרותיה בפני בתי המשפט השונים ...

32. סעיף 77(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט") קובע כי ...

33. יובהר בזאת כי הבקשה הנוכחית מוגשת אך ורק מכוח העילה הכללית המעוגנת בסעיף זה, ולא על בסיס איזו מן העילות הפרטיקולריות המפורטות בסעיף 77(א1) לחוק בתי המשפט ...

34. במסגרת סעיף זה על המותב הנכבד לבחון אם מתקיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. המבחן הוא מבחן אובייקטיבי. כלומר, הוא אינו מוכרע בהתבסס על דעת צד להליך או בא כוחו בהליך ואף לא מנקודת המבט של השופט הדן בהליך. ר' דברי יגאל מרזל דיני פסלות שופט 140 (2006)... וכן ר' את דברי כב' הנשיא א' ברק בע"פ 344/99 בשן נ' מדינת ישראל... "דיני הפסילה אינם סובבים סביב תחושתו הסובייקטיבית".

35. אובייקטיבית שיפוטית אינה רק זכותו של בעל דין אלא גם חובתו של השופט היושב בדיון...

על בית המשפט הדן בטענת פסלות בעילה הכללית לבחון אם ניתן להתרשם ממכלול הנסיבות החיצוניות, כי נבצר משופט לשפוט את דינם של בעלי הדיון באובייקטיביות הדרושה (ב"ש 48/75 ידיד נ' מדינת ישראל...)

36. למבקש, אזרח פרטי, עומדת זכות יסוד חוקתית להליך הוגן שבמסגרתו יבחן בית משפט ויכריע בעניינו ללא פניות וללא משוא פנים, כשהוא משוחרר מכל הטיה או מגבלה, מכל צל צילו של ספק.

37. ברור שלא ראוי להעמיד את המותב הנכבד במבחן השאלה אם הוא מסוגל לשפוט בנסיבות אלה באופן אובייקטיבי, ובפרט לנוכח כל הנגלה עד כה והעולה מבעד לבקשה (ראו על דרך ההיקש את דברי כב' הנשיא א' ברק בע"פ 6752/97 **פרידן נ' מדינת ישראל**, פסקה 9).

38. אנו סבורים כי במקרה **חריג ונדיר** זה של ישיבה בדין מתקיים גם המבחן של **מראית פני הצדק** כעילת פסלות (יגאל מרזל, "פסלות שופט: האתגר של מראית פני הצדק למבחן החשש הממשי למשוא פנים" **ספר שטרסברג-כהן**, 229 בעמ' 233-234, 237 [אהרון ברק ואח' עורכים, 2017]).

במקרה שלפנינו, על **נסיבותיו המיוחדות והבולטות מאד**, שהוא ללא ספק **אינו עניין שבשגרה**, מחייב גם שיקול מראית פני הצדק כשלעצמו מחייב [כך במקור] פסילה מלשבת בדין (שם, עמ' 248), ודי בו...

40. הן המראית והן הנראות העולות מבקשה זו, בוודאי מחייבות את הסעד החלופי המתבקש של העברת התיק מחמת מראית פני הצדק, ולו למען עשיית צדק. וכפי שנאמר: **"אם יש ספק, אין ספק"**.

(ההדגשות בציטוטים דלעיל ודלהלן הן במקור, אלא אם כן צוין במפורש אחרת - למעט ההדגשות בציטוטים מתוך פרוטוקול הדיון, אשר הוספו ואינן במקור).

תגובת המשיבה לבקשה

5. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הבקשה.

בתגובת המאשימה בכתב (שהוגשה ביום 27.5.19) נטען, בין היתר ובעיקר כי:

"בפתח הדברים תבהיר המשיבה עמדתה כי דין הבקשה להידחות על הסף."

1. המסמך שהוגש לבית המשפט בחתימת באי כוח הנאשם, אינו כתב בי דין רגיל. **זהו כתב איומים המכוון אל עובדי ציבור** (להלן: **'כתב האיומים'**).

2. מכתבים בעלי תוכן שכזה רואים בדרך כלל כשהם מורכבים מגזרי עיתון, כדי שלא ניתן יהיה לזהות את כתב היד, ולא מודפסים וחתומים על ידי עורכי דין. אך כאן, במקום להסוות את כתב היד של הכותבים, הסוו את **התכלית העיקרית של הבקשה - האיומים כלפי הפרקליטים, על ידי בקשת פסלות, חוזרת וממוחזרת, המופנית כלפי בית המשפט.**

3. במסווה של בקשת פסילה המופנית כלפי המותב הנכבד, **המסר של באי כוח הנאשם לצוות הפרקליטים המטפלים בתיק הוא חד וברור: אם תבחרו להמשיך בהליך זה, אנחנו נפגע בכם אישית, במוניטין ובשם הטוב שלכם** ושל כל אחד מחברי הצוות שליווה את חקירת הפרשה וממנהליו. כן מאיימים באי כוח הנאשם לפגוע ב'**המשך דרכם ובקידומם המקצועי**... של הפרקליטים 'המלווים' את הפרשה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה' (ראו ס' 20 ו-21 למסמך האיומים...).

5. **אין בכתב האיומים כדי להשפיע על הבקשה לפסלות שופט. זאת משתי סיבות:**

א. האחת, ... הטיעון בדבר שינוי כלשהו שחל לאחרונה, אינו אמת ואינו רלבנטי. **מה שידוע עכשיו, היה נכון**

בעת ההחלטה בבקשת הפסלות הקודמת - החלטה שאושרה בערכאת הערעור. בהסרת החסיון על עצם היות גיל מסינג **מקליט** המפגש עם רונן משה אין כל חידוש משמעותי, בעל השלכה כלשהי על זהות המותב הדין בתיק, ובפרט נוכח העובדה כי תיעוד המפגש נמצא בידי ההגנה מראשית ימי התיק...

ב. הסיבה השניה, שאינה פחות חשובה, היא כי **לביתו של המותב הנכבד, לא היה כל חלק בליווי החקירה, שעסקה בתיק זה, וחלקה - בתקופה מצומצמת ביותר, במהלך שנת התמחותה - בליווי תיק 242 ...** שכלל **מאות** נחקרים ואלפי מסמכים לאורך תקופה - היה **טכני** ונקודתי לחלוטין, בשלב שבו רבים מהמתמחים במחלקה נקראו לסייע לצוות בעניינים טכניים... **קביעותיו של המותב הנכבד בהחלטתו, מיום 28.1.19, לדחות את** בקשת הפסלות הקודמת נכונות גם לבקשה זו: ...

6. כן נכונות - גם לבקשה זו - קביעותיה של כב' הנשיאה חיות בהחלטתה מיום 13.2.19...

למעלה מן הצורך תוסיף המאשימה כדלקמן:

7. זוהי **בקשתו השלישית** של נאשם 2 לפסול את המותב הדין בתיק זה.
8. הבקשה **כולה** נשענת על **טענות עובדתיות לא נכונות, עליהן מנסים באי כוח המבקש לבסס טענות פסלות ופגיעה במראית פני הצדק, בניסיון נוסף לעכב את פתיחת שלב ההוכחות בתיק, תוך ניצול לרעה של הליכי הפסלות מצד המבקש ובמטרה להלך אימים על העוסקים בתיק זה.**
9. ... יצוין כי במסגרת הליך זה נוהגת באת כוח המבקש להטיל דופי בכל מותב שהחליט בניגוד לבקשתה, בין אם זה כב' השופט הימן, כב' השופט גורפינקל, ובין אם זה הרכב העליון שדחה את הבג"צ והיד נטויה. **בקשת פסילת שופט אינה מסלול עוקף לערער על החלטות ביניים במשפט פלילי.**

עיתוי הגשת הבקשה

10. נראה כי בכל פעם בו מגיע תיק זה לשלב של פתיחת ההוכחות, ולאחר שכל נסיונות המבקש לדחות בטענות שונות ומשונות לא צלחו, מגישה באת כוחו (והפעם באי כוחו) בקשה לפסילת המותב.
11. **כך היו נסיבות הגשת בקשתו הראשונה של המבקש לפסול את כב' השופט העמית צבי גורפינקל...**
12. **כך גם היו נסיבות הגשת בקשת הפסלות השנייה שהגיש המבקש.** בקשה שנדחתה בהחלטה מפורטת ומנומקת ביום 28.1.2019 על ידי המותב הנכבד, ועל ידי ערכאת הערעור.
13. **ואלה גם נסיבות הגשת הבקשה השלישית - הנוכחית.**
- א. הבקשה הנוכחית הוגשה **בסמוך לאחר** החלטת המותב הנכבד, מיום 12.5.19, לדחות את בקשת המבקש לבטל את כתב האישום וכן בסמוך לאחר החלטת המותב הנכבד לדחות את בקשתו של המבקש לעיון חוזר בבקשה הנ"ל מיום 16.5.19;
- ב. הבקשה הנוכחית הוגשה **בסמוך לאחר** החלטת המותב הנכבד מיום 19.5.19, לדחות, באופן חלקי, את בקשת הנאשמים לביטול מועדים מיום 19.5.19.
14. כידוע, את הדיון הראשון שהתקיים בפניו ביום 4.11.18 פתח המותב הנכבד ב'גילוי נאות' במסגרתו ציין כי ביתו התמחתה במחלקה הכלכלית של פרקליטות המדינה בין חודש מרץ 2014 לבין חודש מרץ 2015 ובין היתר, הייתה בפרק זמן מסוים בצוות שליווה את חקירת 242.
15. בתגובה לגילוי הנאות הודיע ב"כ נאשמת 1, במעמד הדיון, כי על פני הדברים הוא חושב שלא יטען טענה לעניין זה אך ביקש שהות של 72 שעות לשקול בעניין וגם באת כוח המבקש הצטרפה לדבריו וביקשה להודיע עמדתה תוך 72 שעות.
16. ביום 12.11.18 הודיע המבקש בכתב לבית המשפט הנכבד 'כי אין בכוונתו להעלות טענת פסלות ביחס לגילוי הנאות של בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 04.11.18'.
18. ואולם **רק** לאחר שנדחו כל נסיונותיו של המבקש לעכב את שמיעת התיק ונדחו בקשותיו הגיש המבקש את

הבקשה לפסילת המותב הנכבד.

מיחזור טענות

19. בבקשה זו ממחזר המבקש טענות אותן העלה בבקשתו השניה, בקשה שנדחתה הן על ידי המותב הנכבד והן בערכאת הערעור.
20. הטענות העומדות בבסיס הבקשה השלישית, כי המותב הנכבד יצטרך לדון ולהכריע בטענות הגנה בדבר פגמים שנפלו בעבודת צוות הפרקליטים ואי חוקיות פעולות החקירה, טענות אלה כבר נדונו והוכרעו, על ידי המותב הנכבד והן על ידי כב' הנשיאה חיות בהחלטתה.
22. ביתו של המותב הנכבד התמחתה במחלקה הכלכלית שבפרקליטות המדינה במשך שנה אחת, לפני למעלה מארבע שנים. את התמחותה עשתה בצמוד לפרקליט **שלא** היתה לו כל נגיעה לחקירת פרשת 242 בכלל וחקירת הנאשמים בתיק זה בפרט. במהלך תקופה קצרה מאד במהלך שנה זו סייעה ביתו של המותב הנכבד, לצוות שליווה את חקירת 242 בעניינים טכניים, שאין ביניהם ובין תיק זה **שום קשר**. היא לא היתה שותפה לליווי החקירה של **תיק זה** וממילא לא לקחה חלק בקבלת ההחלטות.
23. הטענה לפיה בתו של המותב היתה 'חלק' מצוות ליווי החקירה של הנאשם והטענה כי 'בחקירת הנאשם היו מחדלים' היא טענה שכבר נידונה והוכרעה, ועל כן, לדעת המאשימה, מדובר במחזור טענות ובניסיון חוזר להשחיר את פני המאשימה.
24. טענה בדבר 'עוצמתם הסגולית של מכלול החומרים החדשים שלא עמדו קודם לכן בפניו, וממילא לא עמדו בפני המותב הנכבד וכב' הנשיאה' (סע' 3 לבקשת הפסלות השלישית) - היא לא נכונה ואין בה אלא להטעות את בית המשפט.
25. אין כל שינוי נסיבות המבסס 'קיומו של חשש ממשי ומוחשי שניהול ההליך בעניינו (של המשיב) ייפגע עקב משוא פנים, לנוכח נסיבות חדשות בעלות משקל סגולי ייחודי אשר עוצמתן חריגה, ואשר לא היו בידיעת המבקש ובח"מ עד לימים האחרונים ומתוך חובתם לעשות כן מעת שהדבר נתברר להם' (סע' 4 לבקשת הפסלות השלישית).
26. לביתו של המותב הנכבד אין כל קשר לתיק שבעניינו, לא אישי ולא מקצועי; בין ביתו של המותב הנכבד לבין צוות הפרקליטים המטפל, ושטיפל, בתיק אין כל קשר אשר ישפיע על קבלת ההחלטות באופן אובייקטיבי על ידי המותב הנכבד.
27. מדובר בניסיון נואל לפגוע בתדמיתם של העוסקים במלאכת המשפט, ניסיון שאין בבסיסו דבר.
28. בדומה לבקשות אחרות שהוגשו בתיק זה, גם כאן יש ניסיון 'לעורר מהומה על לא דבר'.
29. באשר לטענה בעניינו של רמי כהן הרי שאלו טענות בעלמא...
- א. עניינו של רמי כהן היה ידוע מזה חודשים ארוכים להגנה והתמליל בו מוזכר שמו היה בידי ההגנה תקופה ארוכה ולא הועבר לאחורונה.
- ב. בנוסף לכך, בבקשתו הראשונה לביטול כתב אישום מטעם הגנה מן הצדק טען המבקש טענת איכפה בירנית הנוגעת במישרין לרמי כהן.
- ג. גם בעניין זה מעלים ב"כ המבקשים טענות שאין בבסיסן אמת.
30. ההתבטאויות החמורות והאיומים של באי כוח המבקש המכוונות באופן אישי לכל אחד מהעוסקים בתיק זה החל מהיחידה החוקרת, דרך המאשימה ועד המותבים השונים, משקפות השתלחות חסרת רסן ההולכת ומתעצמת, ככל שמתקדם תיק זה לעבר שלב ההוכחות. המדובר בהתנהלות חמורה ובלתי סבירה של עורכי דין, באי כוח בהליך פלילי, במטרה לסכל את ההליך המשפטי ולפגוע ביכולתו של בית המשפט למלא את תפקידו. **על רקע דברים אלה רואה לנכון המאשימה להודיע כי להבא, תבקש כי בית המשפט הנכבד יחייב בהוצאות אישיות את באי כוח המבקש**."

הטיעון המשלים של ב"כ הנאשם

6. בדיון בבקשה, שהתקיים ביום 28.5.19, התייחס **ב"כ הנאשם** תחילה לתגובת המשיבה בכתב לבקשה וציין, בין היתר ובעיקר, כי "...הדברים שנכתבו שם שמייחסים לנו איומים ונסיונות הפחדה ויש שם איום כלפינו שיבקשו להטיל עלינו הוצאות לטובת אוצר המדינה, אלה דברים שפרקליטות הוגנת וסבירה לא היתה כותבת אותם בנסיבות האלה. הם דברים שאני בטוח שהממונים על חברתי לא אישרו לה לכתוב אותם... והם דברים שאם הם ישובו ויאמרו... אנחנו נצטרך לפנות לגורמים הרלוונטיים בתלונה וזה לא איום... זו זכותם של אזרחים ועורכי דינם ולעתים גם חובתם לטעון במקרים המתאימים שפרקליט פעל שלא כדין... מה שכתוב בעמוד הראשון של התגובה, המשמעות האמיתית שלו... שאומרת אתם פרקליטיו של העותר הנאשם, לא רשאים לטעון טענות כנגד החוקיות של הפעולה של הפרקליטות ו/או המשטרה...".

7. לגוף הבקשה הוסיף **ב"כ הנאשם**, בין השאר ובעיקר, כי "עצם העובדה שכשיש בתיק זה כבר בקשת פסילה שלישית, לא יכולה להוות שום סיבה לדחות אותה וברור לגמרי שגם דחיית בקשת פסילות לא מונעת הגשת בקשת פסילות שניה כשיש כמובן נסיבות חדשות... אנחנו ביססנו את זה שיש ראיות חדשות והן משמעותיות והן נוצרו בימים האחרונים ולכן בקשת הפסילה מבחינת העיתוי שלה, מוצדקת והוגשה בעיתוי הנכון. אני מזכיר שגם אם יש שיהיו בבקשת הפסילות, אז כבר נקבע שבמקרים מסוימים וחמורים זה לא ימנע ולא יחסום את בירור הבקשה ואני מפנה את ביהמ"ש לע"א 3257/01... אני מסב את תשומת לבו של ביהמ"ש שהזכ"ד הזה שחברתי התנגדה לכך שביהמ"ש יעיין בו, הוא מינואר 2015, בלב התקופה שבתו של אדוני התמחתה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה. אנחנו סברנו לתומנו שהצהרה שנתן ביהמ"ש עוד ביום 4.11.18, בפעם הראשונה שבה נתן את הגילוי, התוכן שלה לא שנוי במחלוקת... עכשיו באה חברתי בתגובה שהגישה אתמול באיחור ונותנת גרסה מרחיקה, ממעטת שלא לומר ממזערת, בעצם כאילו בתו של אדוני ישבה באיזה פעמון זכוכית במחלקה והיתה מנותקת לחלוטין ממה שקרה שם... זו גרסה של אדוני ב-4/11 ולא של הצדדים. הפרקליטות חולקת על הגרסה הזו וטוענת לגרסה אחרת. אנחנו רוצים להגיש לביהמ"ש מסמך בכתב של שני עמודים ובו 6 פסקאות שמשוות בין הגרסאות השונות ביחס לתפקיד או לתפקוד בתו של המותב במחלקה הכלכלית בתקופה שהתמחתה בה... אני שואל מי יכריע במחלוקת הזו בדיוק? אדוני יכריע במחלוקת שבינו לבין הפרקליטות עכשיו?... בלי קשר לכלום, הדבר הזה כשלעצמו מצדיק את הפסילות...באופן שיטתי ומתמשך הם לא נתנו הסבר מפורט אף פעם מה בדיוק עשתה הבת של אדוני במחלקה...**הייתי אומר שזה בגדר ידיעה שיפוטית שהמתמחה לצורך הענין עושה עבודות משמעותיות...** הוא נחשף לאין ספור דיונים במחלקה, שיחות מסדרון וכן הלאה. אנחנו מדברים פה על פעולות שקשורות להפעלת מר מסינג שהן חריגות... מטבע הדברים, לאור החריגות של זה, דיברו על זה, עסקו בזה. זו היתה שיחת מסדרון. **אולי היו ישיבות. אנחנו לא יודעים והספק הזה ינקר** אצלנו ואצלך אדוני, כי הבת של אדוני היתה שם... יש פה את הענין שנוגע לפחות לאותו **רמי כהן** שהתברר מתוך חומרי החקירה שהוא דמות מרכזית בפרשה. אז עולה השאלה, גם כשאדוני אמר את אותה הצהרה ביום 4/11 שבתו לא זוכרת את שני הנאשמים אלא רק את שני הנאשמים העיקריים בפרשה, אז היא **כנראה** זוכרת את העד הזה שהוא אחד החשודים העיקריים בפרשה...אני מפנה לסע' 26 לנוסח המתוקן של תגובת המשיבה... מה שמשמע מהסעיף הזה זה שיש קשר אבל שהפרקליטות אומרת לאדוני שהקשר הזה לא ישפיע באופן אובייקטיבי על קבלת ההחלטות ע"י המותב. הפרקליטות בעצם אומרת שהיא תחליט במקום אדוני מה משפיע ומה לא משפיע... אנחנו חוזרים על הבקשה ומבקשים שביהמ"ש יפסול את עצמו בין מכוח הוראת החוק ובין מכוח מראית פני הצדק".

(כאמור, ההדגשות דלעיל ודלהלן אשר בפרוטוקול הדיון - הוספו ואינן במקור).

הטיעון המשלים של ב"כ המשיבה

8. במהלך הדיון בבקשה ציינה ב"כ המשיבה, בין היתר ובעיקר, כי "... אני אומרת שאין שום פער בין הצהרת כב' השופט באשר להתמחות בתו במחלקה הכלכלית לבין עמדת המאשימה. יש פה נסיון ליצור פער מקום שאין פער שכה. אבהיר כי בניגוד למה שחברי טען, אין קשר בין הפרקליטים המטפלים כעת בתיק לבין בתו של המותב... הטענות בדבר חומרי חקירה חדשים הנוגעים לגיל מסינג עליהם תולים תילי תילים חבריי, הרי שהם בבחינת מהומה על לא דבר... טענות קשות נגד צוות החקירה בתיק וגם נגד הפרקליטות המטפלות בתיק הועלו ע"י ב"כ המבקש מרגע כניסתה לטיפול בתיק זה. אין בזה כל חדש. גם במסגרת העתירה לבג"צ שהגישה חברתי בספטמבר 2018 היא טענה טענות קשות מאד... טענות בדבר אי חוקיות, אי חוקיות, בלתי מוסריות, דגל שחור, אנחנו שומעים מזמן. אין פה משהו חדש. לכן עצם הגשת הבקשה השניה לפסילת המותב הנכבד בעיתוי הזה, אין בה כל ממש. היא נועדה רק לעכב את הדיון בתיק הזה שוב. היא הוגשה רק לאחר שכב' השופט דחה מלהכריע בעת הזו בטענה לביטול כתב האישום שהגיש המבקש בפעם השניה. כמו כן היא הוגשה לאחר דחיה של בקשה לעיון נוסף שהגיש המבקש ולאחר דחיה חלקית של בקשה לדחיית מועדים וביניהם דחיה של הבקשה לדחיית מועדי ההוכחות בתיק.

אין בעת הזו שום נסיבות חדשות שמצדיקות שביהמ"ש ידרש שוב לבקשת פסלות... גם עכשיו אין שום חשש למשוא פנים מצד המותב הנכבד שדן בתיק ואין כל מקום שהמותב הנכבד יעביר את התיק לשופט אחר מחמת מראית פני הצדק.

אני מפנה לרע"א 5539/15 בענין ורקשטל... בבקשת חבריי זה מופיע בסעיף האחרון כאילו זה פס"ד שאישר פסילה בטענה של מראית פני הצדק וזה בדיוק ההיפך מהמציאות.

חברי מעלה ספקולציות לגבי כל מיני דברים, לגבי תפקיד הפרקליט המלווה, לגבי הקשר בין המשטרה לפרקליטות, לגבי זהות הפרקליטים שעבדו בזמן זה או אחר בתיקים. אני חושבת שזה לחלוטין לא רלוונטי... לגבי הפתיח של התגובה שלנו, כמובן שזו תגובה של המאשימה גם אם זה חתום ע"י פרקליט זה או אחר. המאשימה עומדת מאחורי התגובה הזאת... כמובן שבמהלכו של משפט נטענות טענות נגד הדרך שבה נגבו הודעות או כל מיני פעולות חקירה אך מדובר בטענות לגיטימיות ולא אישיות. בחינת טענות בהליך נגד חוקיות פעולה, אין לה שום קשר לטענות חמורות שהעלו חבריי בבקשתם לגבי 'הליכים אזוריים... מקור להליכים פליימיים ומשמעתיים' מצטטת מתוך פסקה 20 של בקשת הפסלות הנוכחית. יש פה בבירור התייחסות אישית לכל אחד ואחד מהאנשים שעבדו על התיק, שאין לה מקום ואני חוזרת על האמור בתגובתנו בסעיף האחרון שלהבא, **ככל שיוגשו בקשות שאינן מכבדות ואינן מכובדות ואינן שייכות ענייני אלא שייכות מאיים, אנחנו נבקש שביהמ"ש יפסוק הוצאות כי יש דרך לנהל דיון בביהמ"ש וההתבטאויות לאורך בקשת חבריי אינן עולות בקנה אחד עם אתיקה מקצועית והתנהלות סבירה של עורכי דין בבימ"ש מול חבריהם...**

כל הטענות בנוגע לקביעות נורמטיביות, על סביבת העבודה, הן כל כך תלושות ומופרכות. גם אם צריך להידרש לאיזושהי טענה במסגרת ההליך הפלילי שנוגעת להפעלת גיל מסינג בתיק הזה, זה מרחיק לכת לטעון שזה משליך על כל סביבת העבודה של המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה. ברור שאין לזה שום קשר לבתו של המותב כי היא לא קיבלה את ההחלטה, היא לא מנהלת המחלקה... מפנה לפס"ד 5539/15 בענין אנריקה. ביהמ"ש קובע שצריך לבחון עד דק את הטענות למשוא פנים, עד כדי כך שהוא בודק אפילו את ההחלטות שקיבל ביהמ"ש קמא, אלה שעל בסיסן גם נטען משוא פנים, וקבע שהן סבירות ומדויקות...

הטענות לגבי חומרי חקירה חדשים לא משנות דבר מהתמונה לפני כן ומטענות שכבר נטענו. הדבר היחיד שהשתנה זה שביהמ"ש הנכבד נתן החלטות שאינן לרוחו של המבקש והיות ואנחנו במשפט פלילי, לא ניתן לערער עליהן ואין לקבל אפשרות שבקשה לפסילת שופט תהיה בעצם מסלול עוקף להעדר ערר על החלטות ביניים במשפט פלילי...".

תגובת ב"כ הנאשם על הטיעון המשלים של ב"כ המשיבה

9. **ב"כ הנאשם** הגיב בדיון, לבקשתו, על הטיעון המשלים של ב"כ המשיבה וציין, בין היתר ובעיקר, כי "...אנו סבורים שהעובדות החדשות וגם מקווים ישכנעו את אדוני לפסול את עצמו ובמידה שלא, כנראה שנבקש מביהמ"ש העליון להעמיד זאת למבחן פעם נוספת. אני מבקש שזה לא יתפרש כאיום. אם היתה תחושה סובייקטיבית כזו אז אין לה בסיס... חברתי יחסה לנו סגנון דברים לא ראוי. אני חולק על זה. **הבקשה מנוסחת בצורה ראויה. הטענות הן קשות אבל מנוסחת בצורה ראויה, שקולה ואין בה שום בעיה...** חברתי הזכירה וייחסה לנו טענות אתיות. דבר זה חסר יסוד ומוטב היה שלא היתה מעלה את זה... **יש מצבים אחרים שבקשת פסלות יש בה כדי להטיל דופי בשופט. אין בבקשה הזאת דבר וחצי דבר מהסוג הזה וגם הדגשנו את זה. אדוני נקלע לסיטואציה שלא בטובתו ולא בשליטתו...** אבל דבר זה לא מטיל דופי בכישוריו השיפוטיים של המותב ובהגינותו".

דין

המסגרת הנורמטיבית

10. בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**"), שכותרתו היא "**עילות פסלות**", נקבע כי:

שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

11. בתיקון מספר 38 לחוק בתי המשפט, משנת התשס"ד-2004, הוסף לסעיף 77א סעיף (א1) שלפיו:

מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של השופט או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין...

12. כפי שהובהר בחוק בתי המשפט, בספרות ובעיקר בפסיקה, המבחן **העיקרי** לפסלות מותב הוא קיום **חשש ממשי** למשוא פנים, דהיינו **אפשרות ממשית** למשוא פנים; מדובר במבחן **אובייקטיבי ולא סובייקטיבי**, של

יכולת המותב לשבת בדין, מנקודת המבט האובייקטיבית של השופט הסביר, ולא של האדם הסביר, ובוודאי לא מנקודת המבט הסובייקטיבית של בעלי הדין ושל עורכי הדין או אף של השופט עצמו היושב לדין [ראו למשל והשוו, בנוסף לפסיקה שתוזכר גם בהמשך החלטה זו: ב"ש 48/75 ידיד נ' **מדינת ישראל**, פ"ד כט(2) 375 (1975); ע"פ 10478/09 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בפסקאות ו-ח להחלטה של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין, שניתנה על דעת כל חברי ההרכב בראשות כב' השופטת (כתוארה אז) מ' נאור(1.8.2010); ע"פ 1006/11 **כהן נ' מדינת ישראל** (15.2.2011); יגאל מרזל **דיני פסלות שופט** (2006) (להלן: "**מרזל, דיני פסלות שופט**"), בעמ' 103, 114-115, 128; יגאל מרזל "פסלות שופט: האתגר של מראית פני הצדק למבחן החשש הממשי למשוא פנים" **ספר שטרסברג-כהן** 229, 232 (א' ברק, י' זמיר, א' כהן, מ' סבוראי, וא' עפארי עורכים, 2017) (להלן: "**מרזל - מאמרו על פסלות שופט**")].

13. **ככלל, המבחן לפסלות אינו מבחן של מראית פני הצדק, למעט במקרים חריגים**, למשל אם קיימת "**מסה קריטית**" (או לפחות "**מסה משמעותית**") של **ראיות בלתי קבילות** שאליהן נחשף המותב [ראו למשל והשוו: ע"פ 2755/09 **מנביץ נ' מדינת ישראל**, בפסקה 8 לפסק-דין של כב' הנשיאה ד' ביניש (2.6.2009); ע"פ 816/16 **ברייג נ' מדינת ישראל**, בפסקה 6 לפסק-דין של כב' הנשיאה מ' נאור(23.2.2016); **מרזל, דיני פסלות שופט**, בעמ' 104; **מרזל - מאמרו על פסלות שופט**, בעמ' 233-234].

למעשה, בפסיקה נקבע כי **רק במקרים "מיוחדים מאד" ו"חריגים במיוחד" יש מקום לפסול שופט גם בהעדר חשש ממשי למשוא פנים, בשל מראית פני הצדק**, וכל מקרה ייבחן באופן קונקרטי לפי נסיבותיו המיוחדות והחריגות [ראו למשל והשוו: רע"א 5539/15 **אנריקה לנדה נ' ורקשטל**, בפסקה לו לפסק-דין של המשנה לנשיאה כב' השופט א' רובינשטיין, שניתן בהרכב תלתא ושלו הסכימו גם כב' הנשיאה מ' נאור וכב' השופט נ' הנדל (19.11.2015); ע"פ 5292/16 **לוי תמר נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 9-10 לפסק-דין של כב' הנשיאה מ' נאור (18.7.2016); ע"א 3345/17 **סלע נ' בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ**, בפסקה 14 לפסק-דין של כב' הנשיאה מ' נאור (20.6.2017); **מרזל - מאמרו על פסלות שופט**, בעמ' 250-251].

14. כפי שנקבע בפסיקה, בספרות ובסעיף 14(א) לכללי האתיקה לשופטים, התשס"ז-2007, **בהעדר עילת פסלות, הזכות והסמכות לשבת בדין היא גם החובה לעשות כן**; ועל שופט לשבת בדין בכל עניין שהועבר לטיפולו [ראו והשוו: ע"פ 11343/05 **אבו סיאם נ' מדינת ישראל**, בפסקה 5 לפסק-דין של כב' הנשיא א' ברק(16.4.2006); ע"פ 3/15 **טהרני נ' מדינת ישראל**, בפסקה 4 לפסק-דין של כב' הנשיאה מ' נאור (18.1.2015); ע"א 9837/16 **קצב נ' נקש**, בפסקה 5 לפסק-דין של כב' הנשיאה מ' נאור (11.1.2017); ע"א 3168/18 **שפורר נ' לשכת עורכי הדין בישראל** (11.6.2018) (להלן: "**עניין שפורר**"); **מרזל - מאמרו על פסלות שופט**, בעמ' 240 ו-246].

15. עוד נקבע בפסיקה, לעניין פרשנות המונח "**קרבה ממשית**" בסעיף 77(א1)(1) לחוק בתי המשפט, כי **אין די בעצם ההיכרות או הקרבה של השופט או בקשר עקיף של בן משפחתו לאחד הצדדים להליך או לאחד העדים, כדי להביא לפסילת המותב, ויש להצביע על "קרבה ממשית" המבססת חשש ממשי למשוא**

פנים [ע"פ 7651/18 זקן נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 לפסק-דינה של כב' הנשיאה א' חיות (8.11.2018) (להלן: "עניין זקן"); **עניין שפורר**, בפסקאות 4 ו-6 לפסק-דינה של כב' הנשיאה א' חיות; ע"א 2004/18 פלונית נ' פלונית (18.7.2018) (להלן: "עניין פלונית"); ע"א 5197/10 שרותי בריאות כללית נ' ריקמן, בפסקה 6 לפסק-דינה של כב' הנשיאה ד' ביניש (16.8.2010) (להלן: "עניין ריקמן"); ע"א 7573/08 פלונית נ' פלוני, בפסקה 10 (18.12.2008); ע"א 6332/05 ולדהורן נ' נרקיס, בפסקה 11 (24.11.2005); בג"ץ 6699/97 פנדרין נ' השופטת א' פריאל, בפסקה 2 לפסק-הדין של כב' השופטת ד' דורנר שניתן על דעת כל חברי ההרכב (6.1.1998) (להלן: "עניין פנדרין"); בג"ץ 6699/97 פנדרין נ' השופטת א' פריאל, בפסקה 2 לפסק-דינו של המשנה לנשיא כב' השופט ש' לוי שניתן אף הוא על דעת כל חברי ההרכב (9.1.1999)].

באשר לשאלה **מיהו צד להליך בהקשר זה**, יפים דבריו של ד"ר יגאל מרזל: "השאלה שיש לשאול, על כן, בהקשר לפרשנות הביטוי 'צד להליך', היא איפוא מהותית ולא פורמלית, והיא בעיקרה דו שלבית: ראשית, כלום הזכויות או האינטרסים של בן משפחתו של השופט או של אדם שקשור אליו בקרבה ממשית אחרת, עשויות להשתנות בעקבות הדיון ופסק הדין? אם התשובה היא בשלילה, הרי שאין לראות באותו פרט "צד להליך" ואין לחייב את פסילת השופט... " (מרזל, דיני פסלות שופט, 233).

כך, למשל, בעניין **ריקמן** נקבע כי אין די בכך שבן הזוג של השופטת שישיבה בדיון עובד אצל המערערת (שירותי בריאות כללית), כדי להצדיק פסלות המותב; ולפיכך התקבל הערעור על החלטתה של השופטת לפסול עצמה מלדון בעניינה של המערערת והתיק הוחזר לשופטת להמשך המשפט.

16. כפי שנקבע בע"פ 1851/12 **טליס נ' מדינת ישראל**, בפסקה 4 לפסק דינו של כב' הנשיא א' גרוניס (14.3.2012) (להלן: "עניין טליס"):

"בענייננו החשש למשוא פנים מבוסס, כך נטען, על זיקתו של קרוב משפחתו של השופט לתיק. אולם, לפרקליט בשירות הציבורי אין אינטרס אישי ממשי, כלכלי או אחר, בתוצאת ההליך. זאת אף במצב בו הוא מועסק באותה היחידה שנוציגה מופיעים לפני השופט (ראו: יגאל מרזל דיני פסלות שופט 214, 254-251 (2006) (להלן - מרזל); ... בדומה לכך, עו"ד אבן-חן אינו בא בגדר 'צד להליך' לפי סעיף 77א(1) לחוק בתי המשפט, מה גם שההליך אינו עשוי להשפיע על זכויותיו או על אינטרסים אישיים משמעותיים שלו. מכל מקום, השפעה כזו, ככל שמתקיימת, אינה מעוררת חשש ממשי למשוא פנים מצד השופט".

17. נוסף על כך, בפסיקה הובהר כי **אין להשוות בין נושאי תפקידים בשירות הציבורי לבין גופים פרטיים** [ראו למשל והשוו: ע"פ 3512/14 דג'לדטי נ' מדינת ישראל, בפסקאות 5-6 לפסק-דינו של כב' הנשיא א' גרוניס (20.5.2014); ע"א 7640/18 חוגי נ' מנהל מס שבח מקרקעין תל אביב, בפסקה 5 לפסק-דינה של כב' הנשיאה א' חיות (26.12.2018)].

18. עוד נקבע בפסיקה, כי "על המבקש לטעון פסלות פעם נוספת, ועל אחת כמה וכמה בפעם השלישית, להצביע על עילת פסלות חדשה שלא נדונה בעבר ושצמחה מאז ההחלטה הקודמת בעניין הפסלות" (ראו יגאל מרזל, דיני פסלות שופט 55-56 (2006) "ע"פ 8637/13 אייל נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 לפסק דינו של כב' הנשיא א' גרוניס (27.12.2013)).

בפסיקה הובהר גם כי "אין בהעלאת טענת פסלות זהה שוב ושוב כדי לשפר את סיכוייה להתקבל. אין לסרב את ההליך בתקווה להתשת השופט, ואין להגיש בקשות חוזרות ונשנות שיסודן בטענה שכבר נדחתה" (ע"פ 4093/08 מגדל הזוהר לבנין בע"מ נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 סיפא לפסק דינה של כב' הנשיאה ד' ביניש (6.7.2008)).

19. כמו כן, כפי שנקבע בפסיקה, "... מעצם היות הבקשה לפסלות שופט בקשה רצינית, המטילה צל כבד על השופט אישית ועל מערכת השפיטה, נגזרת גם המסקנה כי הראיות שיש להביא לשם הוכחת קיומה של עילת פסלות חייבות להיות משמעותיות. חשדות, תחושות והשערות הנעדרים בסיס עובדתי מעבר לאמירתם, אינם יכולים לשמש בסיס לטענת פסלות" [ע"א 9108/08 פלוני נ' פלונית (9.12.2008); וראו גם והשוו: ע"א 10721/06 פלוני נ' פלונית (27.3.2007)].

בדומה לכך, בעניין טליס הובהר כי: "לעניין הטענות לפיהן עו"ד אבן-חן נמצא בקשרי עבודה הדוקים עם נציגי פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה), ואף מנחה אותם בענייני התיק, נפסק כי חשדות הנעדרים בסיס עובדתי מוצק אינם יכולים לשמש בסיס לטענת פסלות... באופן דומה, משקיימת מחלוקת עובדתית בין הצד הטוען לפסלות לבין השופט, כפי שמתקיימת בתיק הנדון לעניין מידת היכרותו ומעורבותו של השופט בעבודתו של חתנו, חזקה היא כי עמדת השופט היא שמשקפת את המציאות (ראו: מרזל, בעמ' 84-85, 87-88; ע"פ 344/99 בשן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג' (2) 613, 599 (1999))" [שם, בפסקה 4 סיפא לפסק דינו של כב' הנשיא א' גרוניס; וראו גם והשוו: ע"פ 4771/05 זוזיאשווילי נ' מדינת ישראל (23.5.2005)].

20. בפסיקה הובהר כי אין להגיש בקשת פסלות אך בגין דחיית בקשות דיוניות במסווה של בקשת פסלות, "ואין לפתוח באמצעות הליך הפסלות פתח לערעור עקיף על החלטות ביניים אשר ניתנו במסגרת ההליך הפלילי", כדי לעקוף את הכלל שלפיו אין ערר על החלטות ביניים בהליך פלילי [ע"פ 391/02 צברי נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 לפסק דינו של כב' הנשיא א' ברק (29.4.2002) (להלן: "עניין צברי"); כן ראו והשוו: ע"פ 344/99 בשן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג' (2) 612, 599 (1999); ע"פ 627/07 עו"ד שמחה ניר נ' מדינת ישראל, בפסקה 2 לפסק הדין של כב' הנשיאה ד' ביניש (18.3.2007); ע"פ 4575/07 עו"ד שמחה ניר נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 לפסק הדין של כב' הנשיאה ד' ביניש (10.6.2007)].

מן הכלל אל הפרט

21. לפניי בקשה נוספת, מתוך שורה ארוכה של בקשות מקדמיות המוגשות בתיק זה חדשות לבקרים בעיקר על ידי באת-כוח הנאשם, ובה מבקש הנאשם פעם נוספת (הפעם על ידי שני באי-כוחו) לפסול אותי מלשבת בדין, וזאת לאחר שנדחתה בקשת הפסלות הקודמת של הנאשם, שהוגשה בשעתה ע"י באת-כוחו, ולאחר שדחיית הבקשה הקודמת לפסלות אף אושרה בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות (שניתן בע"פ 847/19 הנ"ל).

22. בפסקה 2 לעיל ציינתי אך בתמצית חלק מההחלטות שניתנו בתיק זה.

23. כדי לסבר את האוזן ולהציג תמונה רחבה, להלן אסקור ביתר פירוט את עיקרי השתלשלות ההליכים המקדמיים, הן כדי להצביע על ההתמשכות היתרה של אותם הליכים ועל מספר החלטות שניתנו בבקשות קודמות, שחלקן אף נדחו על הסף ולחלופין לגופן, תוך בזבז זמן שיפוטי יקר עקב הגשת בקשות חוזרות שאין להן כל בסיס או הצדקה, כמו הבקשה דנא כפי שאטעים להלן, והן כדי להצביע על עיתוי הגשת הבקשות לפסלות, סמוך לאחר דחיית בקשות אחרות שהוגשו על ידי ההגנה.

24. למעשה, זו הפעם השלישית שבה מבקש הנאשם לפסול את המותב שנקבע לשמיעת המשפט; וזו הפעם השנייה שבה הוא מבקש לפסול אותי מלשבת בדין, כאשר קדמה לשתי הבקשות לפסול אותי בקשה לפסול את כב' השופט העמית צ' גורפינקל, כפי שאציין להלן.

25. ודוקו, רק ב"כ הנאשם הגישו את הבקשות לפסילת המותב, ולא ב"כ הנאשמת בתיק.

השתלשלות ההליכים ועיתוי הגשת בקשות הפסלות

26. כתב האישום הוגש עוד בחודש נובמבר 2017, דהיינו לפני כשנה וחצי. תחילה נותב התיק לכב' השופט העמית צ' גורפינקל.

ביום 20.9.18 הגישה ב"כ הנאשם בקשת פסלות (ראשונה), שבה ביקשה כי כב' השופט גורפינקל יפסול עצמו מלשבת בדין.

ביום 7.10.18 החליט כב' השופט גורפינקל שלא לשבת בדין בתיק, למרות שסבר כי "אין כל חשש ממשי למשוא פנים", וזאת "נוכח הלשון המעט מתלהמת בבקשת הפסלות ולאחר שנאשם 2 אינו מביע אמון בבית המשפט ... ולמען מראית פני הצדק לאור תחושתו הסובייקטיבית והבלתי מוצדקת כשלעצמה של הנאשם...".

לאחר שכב' השופט גורפינקל החליט שלא לשבת בדין בתיק, הועבר התיק, ביום 17.10.18, להמשך טיפולי, על ידי סגן הנשיא כב' השופט ג' נויטל.

27. כפי שצינו ב"כ המבקש בתחילת הבקשה הנוכחית לפסלות (בפסקה 1 לנימוקי הבקשה), בפתח הדיון ביום 4.11.18 [דהיינו, כבר בפתח הדיון הראשון שהתקיים לפני], מצאתי לנכון למסור לצדדים גילוי נאות ביחס להתמחות של בתי, כמפורט להלן.

אולם, מתברר כי באי-כוח המבקש לא ציטטו נכונה, בפסקה 1 לנימוקי הבקשה (שתוכנה צוטט על ידי במדויק בתחילת פסקה 4 לעיל), את מלוא תוכן הגילוי הנאות הנכון שמסרתי לצדדים (שיובא בפסקה הבאה להלן, במלואו ובמדויק), הם החסירו חלק משמעותי ממנו (החלק שיודגש להלן בקו) ובעיקר השמיטו לפני המילים "בצוות שליווה את החקירה", את המילים "ובין היתר, היתה פרק זמן מסוים"; ובכך הם עיוותו במידה מסוימת את הדברים והקצינו אותם, בצורה מלאכותית ומגמתית - באופן שישתמע, ראשית, כאילו בכל שנת התמחותה של בתי, ולא רק ב"פרק זמן מסוים" מתוכה, הייתה בצוות שליווה את החקירה בפרשה הנדונה, ושנית, באופן שישתמע כאילו בכל שנת התמחותה היתה בתי כביכול רק באותו צוות שליווה את החקירה, בעוד שאין זה כך, ושלישית, באופן שישתמע כאילו בתי טיפלה בכל שנת התמחותה

כביכול רק בליווי אותה חקירה (במסגרת אותו צוות, כביכול), ולא "בין היתר" (ובפרק זמן מסוים); והכול, בניגוד לדברים שצינתי במפורש בגילוי הנאות שמסרתי אז לצדדים (ואשר יצוטט נכונה להלן).

בפועל, הגילוי הנאות, בנוסח המלא והמדויק, שמסרתי לצדדים ביום 4.11.18, היה כדלהלן:

"למען הגילוי הנאות, בתי עו"ד רינת לוי ברנדל, התמחתה במחלקה הכלכלית של פרקליטות המדינה בין חודש מרץ 2014 לבין חודש מרץ 2015 ובין היתר, היתה פרק זמן מסוים בצוות שליווה את החקירה בפרשה המכונה 'פרשת ישראל ביתנו', אך איני רואה בכך טעם לפסלות, שכן בתי לא מסרה לי דבר על החומר שהיא נחשפה לו ומטבע הדברים, היא גם אינה זוכרת בשל חלוף הזמן, פרטים בעצמה, והיא אף אינה זוכרת כלל את שני הנאשמים, אלא רק את החשודים העיקריים בפרשה, שהם הנאשמים העיקריים בפני מותבים אחרים בבימ"ש זה" (ראו בפרוטוקול, עמ' 28, שורות 8-13; והשוו לתוכן פסקה 1 לנימוקי הבקשה, שצוטט כאמור בפתח פסקה 4 דלעיל. כמו כן, השוו לאמור בפסקה 12 סיפא לנימוקי הבקשה, אשר גם שם אין ציטוט מלא, אלא חלקי בלבד, של תוכן הגילוי הנאות, גם זאת תוך השמטת המילים "ובין היתר" שנאמרו בגילוי הנאות; והדברים שם (בפסקה 12 סיפא לנימוקי הבקשה) אף מנותקים מציטוט התוכן של הגילוי הנאות עצמו ושם מפנים ב"כ הנאשם רק לסעיף 6 בהחלטתי הדוחה את בקשת הפסלות הקודמת ולא לגילוי הנאות המלא שבפרוטוקול.

28. בעקבות הגילוי הנאות שמסרתי כאמור ובתגובה לכך ציין ב"כ הנאשמת, עו"ד עמית חדד, בדיון שהתקיים כאמור ביום 4.11.18, כי "...על פניו אני חושב שלא נטען שום טענה לעניין זה אך אבקש שהות של 72 שעות לשקול בעניין".

ב"כ הנאשם, עו"ד רווית צמח, ציינה כי "אני מצטרפת לדברי חברי עו"ד חדד. נבקש להודיע תוך 72 שעות לביהמ"ש".

ב"כ המאשימה הצהירה כי אין לה התנגדות לבקשת הסניגורים לקבלת שהות של 72 שעות.

בעקבות כך החלטתי, בפתח הדיון מיום 4.11.18, כי באי-כוח הנאשמים יודיעו עד ליום 6.11.18 את התייחסותם לדברים שהושמעו היום על ידי בית המשפט.

ב"כ הנאשמת, עו"ד חדד, לא מצא לנכון להוסיף על התייחסותו הראשונית הנ"ל ולא הודיע דבר.

ב"כ הנאשם, עו"ד צמח, הודיעה ביום 8.11.18 כי "נאשם 2 מתכבד בזאת להודיע למותב הנכבד כי אין בכוונתו להעלות טענת פסלות ביחס לגילוי הנאות של בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 4.11.18".

29. בסוף הדיון מיום 4.11.18, שבמהלכו הצהירו באי-כוח הנאשמים כי בכוונתם להגיש טענות מקדמיות (ועתירות לגילוי ראיות חסויות), החלטתי כי על באי כוח הנאשמים להגיש בכתב את טענותיהם המקדמיות (וכל עתירה שבדעתם להגיש לגילוי ראיות חסויות) וזאת תוך ארבעה שבועות, וכן כי המאשימה תהא רשאית להגיב על הטענות המקדמיות (ועל העתירות לגילוי ראיות חסויות) תוך שלושה שבועות מיום הגשתן.

בפועל, לאחר אורכות קצרות שניתנו לבאי-כוח הצדדים לבקשתם, הוגשו הטענות המקדמיות של ב"כ הנאשמת ביום 10.12.18, ב"כ הנאשם הגישה את טענותיה המקדמיות ביום 13.12.18 והשלמת טיעון קצרה ביום 17.12.18, והמאשימה הגישה את תגובתה לטענות באי-כוח הנאשמים ביום 3.1.19.

30. ביום 4.1.19 ניתנה על ידי החלטה מפורטת ומנומקת שבה **דחיתי את בקשות באי-כוח הנאשמים לביטול כתב האישום ואת טענותיהם המקדמיות.**

31. בפתח הדין שהתקיים בפניי **כעבור יומיים, ביום 6.1.19**, שאל בית המשפט את באי-כוח הצדדים אם קיבלו את ההחלטה שניתנה ביום 4.1.19 בעניין דחיית הטענות המקדמיות, וב"כ הצדדים השיבו כי עיינו בהחלטה.

מיד לאחר מכן, באי-כוח הנאשמים ביקשו שהות **לשקול** הגשת **בקשת פסלות** מפורטת בכתב נגד מותב זה.

32. בפועל, ביום 16.1.19 הוגשה על ידי **באת-כוח הנאשם (בלבד) בקשה לפסול (גם) אותי מלשבת בדין** (בקשת הפסלות הקודמת), וזאת הן בגין תפקידה דאז של בתי כמתמחה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה והן בגין תפקידה הנוכחי כעורכת דין ביחידה אחרת של הפרקליטות.

את הבקשה הקודמת לפסלות דחיתי בהחלטתי המפורטת והמנומקת מיום 28.1.19, שאושרה כאמור בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות מיום 13.2.19 בע"פ 847/19 הנ"ל.

33. ביום 28.2.19 נתתי החלטה מפורטת, שבה ציינתי, בין היתר, כי בתיק זה ישנה התמשכות יתרה של ההליכים המקדמיים, כאשר כל צד מטיל את האחריות לכך על הצד האחר. באותה החלטה הוספתי, בין היתר, כי: "כדי לקדם את שמיעת ההוכחות בתיק העיקרי ולמנוע התמשכות יתרה נוספת של ההליכים, מן הצד האחד, וזאת מבלי לפגוע בזכות הנאשמים לקבלת כל רשימה וחומר חקירה שיוחלט על-ידי כב' השופט הימן כי טרם קיבלו, אם יגישו בקשה מתאימה במועד שייקבע לכך להלן, מן הצד האחר - יש מקום לקבוע כבר עתה מתווה ולוח זמנים מפורט להמשך ההליכים בתיק, לרבות מועדים לשמיעת הראיות..."; ואכן באותה החלטה קבעתי, בין היתר, **מספר מועדי הוכחות - החל מתחילת חודש יולי 2019 ואילך.**

34. ביום 11.4.19 הגישה ב"כ הנאשם **בקשה שניה לביטול כתב האישום** וזאת הנמכו ההגנה מן הצדק, לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, והן מכוח העילות המנהליות.

35. ביום 12.5.19 ניתנה על ידי החלטה מפורטת ומנומקת, שבה **דחיתי את הבקשה השנייה של ב"כ הנאשם לביטול כתב האישום.**

36. **כעבור יום אחד בלבד (דהיינו, ביום 13.5.19) ובטרם יבשה הדיו על החלטתי מיום 12.5.19, הגישה ב"כ הנאשם בקשה לעיון חוזר בהחלטתי האמורה.**

37. **בהחלטה שניתנה על ידי ביום 16.5.19 דחיתי את הבקשה לעיון חוזר - על הסף ולמעלה מן הנדרש אף לגופה.**

38. **באותו יום, ה-16.5.19, הוגשה על ידי ב"כ הנאשמים בקשה לביטול מועדי המענה וההוכחות שנקבעו בהחלטתי מיום 28.2.19.**

39. ביום 19.5.19 **דחיתי את הבקשה לביטול מועדי ההוכחות.**

40. ביום 23.5.19 הגישו ב"כ הנאשם הודעה על כוונתם לבקש [שוב] לפסול את המותב וביקשו לקיים דיון בבקשה; והדיון נקבע ליום 28.5.19. נימוקי בקשת הפסלות הנוכחית הועלו על הכתב ביום 26.5.19, ותשובת המשיבה הוגשה ביום 27.5.19; והכול, כמפורט לעיל.

נימוקי החלטתי זו

41. דין בקשת הפסלות הנוכחית להידחות - על הסף ולמעלה מן הצורך אף לגופה. זאת, בעיקר מאחר שמדובר למעשה בבקשה נוספת לפסלות שהוגשה בגין אותה העילה שמכוחה הוגשה (ונדחתה) בקשת הפסלות הקודמת, וכן מאחר שגם בקשת הפסלות הנוכחית, כמו בקשת הפסלות הקודמת, נסמכות על השערות, על הנחות ועל טענות שגויות ובלתי מבוססות, מבחינה עובדתית ומבחינה משפטיות כאחת; ואין סיבה המצדיקה לפסול עצמי מלשבת בדיון או לבקש להעביר את התיק למותב אחר.

זאת ועוד, מאחר שכאמור מדובר באותה עילת פסלות כמו בבקשת הפסלות הקודמת, ומכיוון שדחיית הבקשה הקודמת לפסלות אושרה בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות, ניתן אולי אף לומר כי מדובר במעין ערעור על אשר נקבע בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות, במסווה של בקשה חדשה לפסלות שהוגשה על סמך "חומרים חדשים" או "נסיבות חדשות" שלא היו ידועים בעת הגשת בקשת הפסלות הקודמת.

42. ודוקו, כפי שנקבע בפסיקה, כמצוין בפסקה 18 לעיל, המבחן הקובע לענייננו, לצורך הגשת בקשת פסלות נוספת, הוא קיומה של עילה חדשה, שנולדה לאחר דחיית בקשת פסלות קודמת.

מכאן שאין די בקיומם של "חומרים חדשים" או של "נסיבות חדשות" ככל שהם מתייחסים לאותה עילה קודמת, ואלה אינם מקימים עילת פסלות חדשה.

במקרה דנא, "החומרים החדשים" ו"הנסיבות החדשות" הנזכרים והנטענים בבקשת הפסלות הנוכחית, אינם מקימים עילת פסלות חדשה, אלא מדובר למעשה באותה עילה, ב"אותה גברת בשינוי אדרת" ובמחזור של עילת פסלות שכבר נדחתה בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות, תוך שהעילה הישנה נעטפה על ידי ב"כ המבקש בכסות של "חומרים חדשים" ושל "נסיבות חדשות" המתייחסים בפועל אל טענות הגנה "ישנות" ואל עדי הגנה ותביעה במשפט, וזאת כדי להציג את בקשת הפסלות הנוכחית באופן שגוי כאילו היא נסמכת על עילת פסלות חדשה.

43. ביתר פירוט אבהיר כי (גם) בקשת הפסלות הנוכחית (וגם בקשת הפסלות הקודמת) מתבססת על העובדה כי בתי היתה מתמחה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה וכי, כאמור בגילוי הנאות שמסרתי, נטלה חלק בצוות שליווה את החקירה בפרשת "ישראל ביתנו" - עובדות אשר היו ידועות וגלויות לנאשם ולבאת-כוחו עוד מהדיון הראשון שהתקיים בפניי ביום 4.11.18, זמן ניכר אף בטרם הוגשה בקשת הפסלות הקודמת (וכן ראו האמור בפסקה 27 לעיל).

יתר על כן, גם הנימוקים הספציפיים של ב"כ הנאשם בבקשת הפסלות הנוכחית, כגון הנימוקים המתייחסים לעדים אחדים וכן הנימוק שלפיו "המותב שידון בהליך הפלילי יצטרך ויידרש לבחון את החוקיות והחוקתיות של הפעולות שבוצעו על ידי צוות החקירה שהונחה ופעל בהדרכה ובאישור של המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, בדיוק באותה תקופה שבה בתו של המותב הנכבד הייתה מתמחה וחלק מן הצוות שליווה את החקירה" - אינם נימוקים חדשים כלל, אלא הם כבר הועלו בעיקרם במסגרת בקשת הפסלות הקודמת.

כך, כבר בבקשת הפסלות הקודמת טענה באת-כוח הנאשם כי: "לפי שאחד מקווי ההגנה המשמעותיים של המבקש נסב **בעיקר** סביב מחדלי החקירה הקשים של הרשות התובעת והן הרשות החוקרת... קו הגנה זה למעשה הינו מבקר, בין היתר, את **עבודת** בתו של המותב הנכבד, ולכל הפחות את עבודת הצוות בו עבדה בתו של המותב הנכבד. **די בכך על מנת להוות טעם לפסלות**, גם מבלי החשש שמא המותב הנכבד יתקשה לפסוק בעניין זה ולמתוח ביקורת על עבודת המאשימה, אשר בתו היוותה חלק בלתי נפרד ממנה" (פסקאות 16 ו-17 רישא לבקשת הפסלות הקודמת).

כמו כן, כבר נטען על ידי באת-כוח הנאשם בבקשת הפסלות הקודמת, גם כי: "עוד סבור המבקש, כי התלכדות המאפיינים שלפנינו אינו עניין שבשגרה, והוא יוצא דופן לחלוטין: ... ג. העובדה שעולה מ'הגילוי הנאות', כי בתו של המותב הנכבד **זוכרת את מה שקשור לחקירת פרשת ישראל ביתנו נשוא הסכסוך**, אולם לא את הנאשמים הספציפיים כי אם את **החשודים המרכזיים** (שחלקם הינם עדי תביעה בכתב האישום נשוא ההליך)"; וכן כי: "מעבר לכך - **'החשודים העיקריים'** הינם לא פחות ולא יותר מאשר עדי תביעה בתיק שידון בפני המותב הנכבד: ראה למשל סטס מיסז'ניקוב - עד תביעה מספר 24, אמנון ליברמן - עד מדינה שהינו עד תביעה מס' 18, מרדכי דהמן - עד מדינה שהינו עד תביעה מספר 25, ישראל יהושוע - עד תביעה מספר 21" (פסקאות 13 ו-15 לבקשת הפסלות הקודמת).

44. בהחלטתי מיום **28.1.19**, שבה נדחתה בקשת הפסלות הקודמת, התייחסתי, בין היתר, גם לטענות הנ"ל של באת-כוח הנאשם, וצינתי, בין השאר, כי:

בפסקה 15 רישא לבקשה, צוין כי החשודים המרכזיים ב"פרשת ישראל ביתנו" הם עדי תביעה בתיק דנן, ובין היתר הוזכרו שמותיהם של סטס מיסז'ניקוב, אמנון ליברמן, מרדכי דהמן וישראל יהושוע.

כפי שעולה מהפסיקה - למשל **מעניין פנדרין, מעניין פלונית, מעניין ריקמן, מעניין שפורר ומעניין זקן** - קיומה של **היכרות מקצועית** בין שופט, ומקל וחומר בין בן/בת משפחתו, לבין אחד מהצדדים או מהעדים, אינו מלמד בהכרח על קיומה של **'קרבה ממשית'** המצדיקה פסילה, ויש להצביע על חשש ממשי למשוא פנים. כך, למשל, ציינה כב' הנשיאה א' חיות **בעניין שפורר**, בפסקה 6, כי "כבר נפסק כי קשר עקיף של בן משפחת המותב לאחד הצדדים להליך, אינו מקים כשלעצמו עילה אוטומטית לפסילת המותב...". **[על כך יש להוסיף כאן, בהחלטתי זו, כי לעניין העדים אין נפקא מינה האם מדובר בעדי תביעה או בעדי הגנה]**.

מכיוון שבתי לא היתה חלק מצוות החקירה ב"פרשת ישראל ביתנו", כי אם כאמור היתה (במשך פרק זמן מסוים במסגרת התמחותה) חלק מצוות שליווה את החקירה, אין כל נפקות לענייננו לכוונה של ב"כ המבקש לטעון למחדלי חקירה ואין כאן כל עילה לפסלות ואף לא כל פגיעה במראית פני הצדק.

נוסף על כך, אין כל נפקות לענייננו לטענות של ב"כ המבקש כי נפלו פגמים בהתנהלות של המחלקה הכלכלית בפרקליטות, שכן כזכור בתי מילאה תפקיד **זוטר** במשך פרק זמן קצר בחלק משנת התמחותה במחלקה הכלכלית בפרקליטות וזאת לפני למעלה מארבע שנים, דהיינו **זמן ניכר לפני הגשת כתב האישום** בתיק דנן.

בנסיבות העניין ברי כי לי ולבתי אין כל קרבה, ובוודאי שאין כל קרבה ממשית, לאף צד להליך, לבא-כוחו או לעד מרכזי במשפט שלפנינו; ואין לה (או לי) כל עניין אישי, ובוודאי לא כל עניין אישי ממשי, בהליך או בתוצאותיו;

ולה אין כל נגיעה או מעורבות להליך דין.

כמו כן, מכיוון שבתי לא היתה חלק מצוות החקירה ב"פרשת ישראל ביתנו", כי אם כאמור היתה (במשך פרק זמן מסוים במסגרת התמחותה) חלק מצוות שליווה את החקירה, **אין** כל נפקות לענייננו לכוונה של ב"כ המבקש לטעון למחדלי חקירה ואין כאן כל עילה לפסלות ואף לא כל פגיעה במראית פני הצדק.

נוסף על כך, **אין** כל נפקות לענייננו לטענות של ב"כ המבקש כי נפלו פגמים בהתנהלות של המחלקה הכלכלית בפרקליטות, שכן כזכור בתי מילאה תפקיד **זוט**ר במשך פרק זמן קצר בחלק משנת התמחותה במחלקה הכלכלית בפרקליטות וזאת **לפני למעלה מארבע שנים**, דהיינו **זמן ניכר לפני הגשת כתב האישום** בתיק דין.

בפסיקה הוטעם כי **המבחן לפסלות הוא חשש ממשי למשוא פנים** וכי המבחן אינו סובייקטיבי אלא **אובייקטיבי, בעיניו של שופט סביר**; ולכן **אין די בתחושה סובייקטיבית של נאשם, או של כל צד לדיון, כדי להקים עילת פסלות או כדי להוות פגיעה במראית פני הצדק המצדיקה העברת המשפט למותב אחר**.

כמו כן, כפי שהובהר בפסיקה, קבלת בקשת פסלות שאינה מוצדקת עומדת בסתירה לחובת השופט לשבת בדין ועלולה לגרום תוצאות שליליות מיותרות, כגון התארכות שלא לצורך של ההליך השיפוטי.

הדברים שצוינו לעיל מתוך החלטתי לדחיית בקשת הפסלות הקודמת, יפים גם כיום לגבי בקשת הפסלות הנוכחית, ואף מקל וחומר, מאחר שכאמור הערעור שהוגש על החלטתי בבקשת הפסלות הקודמת כבר נדחה לגופו, בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות.

45. **חשוב מכך, כפי שציננה כב' הנשיאה חיות בפסק הדין שבו דחתה את הערעור על החלטתי בבקשת הפסלות הקודמת:**

"את עיקר טענותיו ממקד המערער בכך שבתו של המותב התמחתה במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, בכך שכיום היא משמשת פרקליטה בפרקליטות מיסוי וכלכלה, ובזיקה שלה לחקירת 'פרשת ישראל ביתנו'. אולם כבר נפסק כי לפרקליט בשירות הציבורי אין אינטרס אישי ממשי, כלכלי או אחר, בתוצאת ההליך, אף במצב בו הוא מועסק באותה יחידה שנציגיה מופיעים לפני השופט... ע"פ 1851/12 טליס נ' גגין... קל וחומר מקום שבו הפרקליט מועסק ביחידה אחרת, כבענייננו. כפי שנפסק, בתו של המותב אמנם מועסקת כיום בפרקליטות המדינה, אך ביחידה נפרדת מזו המטפלת בתיק הנדון ואין לה כל זיקה ממשית לענייניו של המערער או למי מבעלי הדין ובאי כוחם. בתו של המותב אף אינה מהווה צד להליך ואינה מייצגת מי מהצדדים, וההליך ותוצאתו לא ישפיעו על זכויותיה או על אינטרסים אישיים משמעותיים שלה. על כן, אין מתקיים בענייננו חשש ממשי למשוא פנים לפי איזה מן העילות הקבועות בחוק בתי המשפט (השוו עניין טליס, שם). יתר טענותיו של המערער אף הן דינן להידחות וזאת מטעמי של בית המשפט המחוזי שדן באריכות בטענות השונות ודחה אותן אחת לאחת, ובצדק... טעמי המערער אף אינם מגלים עילה לקבלת הערעור בשל מראית פני הצדק..." (בפסקה 5).

46. **נוסף על כך, גם בקשת הפסלות הנוכחית, כמו בקשת הפסלות הקודמת, אינה נשענת על עובדות או על ראיות ממשיות, אלא על חשדות סתמיים, על השערות וספקולציות ועל הנחות בלתי מבוססות וכן על טענות שגויות מבחינה עובדתית ועל טענות משפטיות שגויות מבחינה מהותית, כפי שאדגים ואמחיש להלן.**

47. כך, למשל, יש לדחות את טענת ב"כ המבקש, שהועלתה במהלך הדיון, כי כביכול זו "בגדר ידיעה שיפוטית שהמתמחה לצורך הענין עושה עבודות משמעותיות", כלשונו, כמו גם את טענת ב"כ המבקש (בפסקה 26 לבקשה) כי "מתיאור תפקיד המתמחה על ידי המחלקה הכלכלית עולה כי מדובר בתפקיד משמעותי ועצמאי וכי יש למתמחה חלק בהחלטות המשפיעות במישרין על החברה הישראלית".

נהפוך הוא, מן המפורסמות שמתמחה במשפטים אינו/ה מקבל/ת החלטות כלשהן על דעת עצמו/ה, ובוודאי שאינו/ה מקבל/ת החלטות חשובות, בין בתיק זה או אחר שהוא/היא מכין/ה ובין כשהוא/היא אך חלק מצוות המלווה חקירה זו או אחרת; ומקל וחומר, כשמדובר במתמחה המהווה חלק זוטרי בצוות פרקליטים המלווה תיק חקירה חשוב, כמו הפרשה הנדונה.

זאת ועוד ולגוף הטענה, בעניין זה הבהירה ב"כ המאשימה, גם במהלך הדיון, כי בפועל, "כל הטענות בנוגע לקביעות נורמטיביות, על סביבת העבודה, הן כל כך תלושות ומופרכות. גם אם צריך להידרש לאיזושהי טענה במסגרת ההליך הפלילי שנוגעת להפעלת גיל מסינג בתיק הזה, זה מרחיק לכת לטעון שזה משליך על כל סביבת העבודה של המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה. ברור שאין לזה שום קשר לבתו של המותב כי היא לא קיבלה את ההחלטה, היא לא מנהלת המחלקה".

48. כמו כן, יש לדחות מכל וכל את טענות ב"כ הנאשם כי "למבקש, אזרח פרטי, עומדת זכות יסוד חוקתית להליך הוגן שבמסגרתו יבחן בית משפט ויכריע בעניינו ללא פניות וללא משוא פנים, כשהוא משוחרר מכל הטיה או מגבלה, מכל צל צילו של ספק" (פסקה 26 לבקשה); וכי "למבקש... יש זכות... ללא אבק של ספק או חשש למשוא פנים" (פסקה 28 לבקשה; הדגשה זו אינה במקור והיא הוספה) וכן כי "הן המראית והן הנראות העולות מבקשה זו, בוודאי מחייבות את הסעד החלופי המתבקש של העברת התיק מחמת מראית פני הצדק, ולו למען עשיית צדק. וכפי שנאמר: 'אם יש ספק, אין ספק' " (פסקה 40 לבקשה).

כפי שהוטעם בפירוט לעיל בעניין המסגרת הנורמטיבית, בעיקר בפסקאות 12-13, המבחן המרכזי לפסלות מותב הוא קיום חשש ממשי למשוא פנים, דהיינו אפשרות ממשית למשוא פנים, ולא פגיעה במראית פני הצדק, למעט במקרים חריגים, ובוודאי לא ספק סתמי המתייחס לפגיעה אפשרית במראית פני הצדק; ומכאן שבניגוד לנטען על-ידי ב"כ הנאשם, לצורך פסלות מותב אין די בספק בעלמא, ב"אבק של ספק" או ב"צל צילו של ספק", הן לגבי החשש למשוא פנים והן ומקל וחומר לגבי מראית פני הצדק; ובוודאי שאין די בהשערות או בתחושות סובייקטיביות של נאשם או של באי-כוחו, אלא נדרש כאמור חשש ממשי למשוא פנים.

כמו כן, כאמור בפסקה 19 דלעיל, בפסיקה הוטעם כי הראיות שיש להביא לשם הוכחת קיומה של עילת פסלות חייבות להיות משמעותיות; לפיכך, גם מבחינה ראיתית, אף זאת בניגוד לנטען על-ידי ב"כ הנאשם, אין די בספק סתמי או ב"צל צילו של ספק", ודאי לא כשהבקשה נשענת אך על השערות ועל טענות בלתי מבוססות של ב"כ הנאשם, כמו במקרה דנן, או על תחושות סובייקטיביות של הנאשם או של באי-כוחו.

ודוקו, הראיות (המשמעותיות) הנדרשות כאמור, על פי הפסיקה, לעניין טענת פסלות, הן ראיות לשם הוכחת קיומה של עילת פסלות, ולא ראיות (גם אם הן מהותיות או משמעותיות) לעניין המיוחס לנאשם בכתב האישום או לעניין טענות ההגנה במשפט, לרבות טענות בדבר מחדלי חקירה או טענות בדבר התנהגות שערורייתית של התביעה, כטענות ב"כ הנאשם במקרה דנן.

על כן, אין נפקא מינה לכך שלטענת ב"כ המבקש, בבקשת הפסלות הנוכחית (לרבות בפתח הבקשה), הגיעו לאחרונה לידי ההגנה "ראיות מהותיות" ו"חומרים חדשים" לגבי "כמה עדי הגנה" (ובניהם גיל מסינג ורמי

כהן), וזאת מכיוון שאין באותן "ראיות מהותיות" ובאותם "חומרים חדשים" כדי להקים או כדי להוכיח עילת פסלות חדשה.

49. יש לדחות מכל וכל גם את טענת ב"כ הנאשם כי "דומה שגם המותב עצמו סבר כי סיטואציה מעין זה מחייבת פסלות: 'מה גם שאני דן בתיקים של פרקליטות מיסוי וכלכלה ויש הקפדה גם מצדי, גם מצד בתי וגם מצד הפרקליטות שבתי אינה מעורבת כלל בכל תיק שעשוי להגיע לביהמ"ש המחוזי אלי' (פרוטוקול הדיון...) ואף באי כוח המאשימה סברו כך..." (פסקה 15 לבקשה).

הטענה האמורה, על שני חלקיה - דהיינו, הן ביחס למותב והן ביחס למאשימה - אינה נכונה כלל והיא נשענת על ציטוטים (האחד שלי והשני של ב"כ המאשימה) אשר הוצאו בעליל מהקשרם על ידי ב"כ המבקש, כפי שגם ניתן להיווכח בבירור מבדיקת הדבק הדברים שצוטטו כאמור. זאת, שכן, בפועל שני הציטוטים שעליהם הסתמכו כאמור ב"כ המבקש (בפסקה 15 לבקשה), כלל אינם מתייחסים לתקופת התמחותה דאז של בתי (עד לפני כארבע שנים, במחלקה הכלכלית של הפרקליטות) ולעילת הפסלות אשר בבקשת הפסלות הנוכחית; אלא הציטוטים האמורים התייחסו אך ורק לתפקידה הנוכחי של בתי, בשנתיים וחצי האחרונות, כעורכת-דין ביחידה אחרת ושונה של הפרקליטות, היא פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה), ללא כל קשר לפרשה הנדונה בכתב האישום או להתמחות של בתי במחלקה הכלכלית בפרקליטות, דהיינו - הם התייחסו לעילה אחרת ושונה, שהועלתה רק בבקשת הפסלות הקודמת ושכבר נדחתה לגופה, לא רק על ידי, אלא בעיקר בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות.

50. אשר לטענת ב"כ הנאשם (בפסקה 25 לבקשה) כי "האומנם לא תחלוף בראש המותב הנכבד המחשבה, כי בתו התמחתה באותה יחידה תובעת... ושמה תחלוף בראשו המחשבה כי הדבר עלול להשפיע עליה הן בנוגע לעבודתה הקודמת והן בנוגע לזו הנוכחית?" - ראשית, גם בעניין זה יש לזכור כי מדובר, כאמור, בעילת פסלות שנדחתה לא רק בהחלטתי בבקשת הפסלות הקודמת אלא בעיקר בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות; ושנית וחשוב מכך, לגופו של עניין, אין כל ממש בהשערות אלו של ב"כ המבקש, ולהחלטותי בתיק דנן אין כל קשר להתמחות של בתי וגם אין כל השפעה המתייחסת לבתי - כפי שהוטעם לעיל ובעניין טליס, כמצוין בפסקה 16 דלעיל, וכפי שנקבע בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות (בפסקה 5, שם).

51. כמו כן, אשר לנטען על ידי ב"כ הנאשם כי "בהחלטתו לדחות את בקשת הפסלות הראשונה של המבקש, הסתמך המותב הנכבד על הנימוק שתפקיד בתו היה 'זוטר' בפרשה לנוכח היותה מתמחה... פשיטא כי נימוק זה לא רלוונטי בנסיבות החדשות שידועות רק עתה" (פסקה 26 לבקשה) - יש לדחות גם טענה סתמית זו, אשר אינה נסמכת על עובדות או על ראיות כלשהן, וזאת גם בשים לב להבהרות של ב"כ המאשימה, כמצוין לעיל בין היתר בפסקה 47.

52. אין כל ממש גם בטענת ב"כ הנאשם כי "... נמנע בית המשפט נכבד זה לבקר אפילו במילה אחת את הפרקליטות המלווה, שבה כאמור התמחתה בתו" (פסקה 29 לבקשה) וכי "החשש גובר לנוכח היחס המקל מאד והבלתי מוסבר של המותב הנכבד בשלב המקדמי שבו נחשף להתנהלות כה חריגה של הפרקליטות ה'מלווה' בכל הנוגע להצהרותיה בפני בתי המשפט השונים" (פסקה 31 לבקשה).

למעשה, כפי שהבהרתי בהחלטתי בבקשה השנייה לביטול כתב האישום, שהגישה ב"כ הנאשם מכוח ההגנה מן הצדק ומכוח העילות המנהליות: "... אין באמור בהחלטה זו כל קביעה המתייחסת לטיב התנהלותם של

גורמי החקירה והתביעה. ההתייחסות לכך מן הראוי שתהא בהכרעת הדין, לאחר שמיעת כל הראיות הרלוונטיות במהלך המשפט ולאחר הסיכומים של ב"כ הצדדים. על כן, אין לפרש בטעות החלטה זו כקובעת שלא נפלו פגמים בפעולותיהם של גורמי החקירה והתביעה".

53. לפיכך יש לשוב ולדחות - על הסף ולמעלה מן הצורך אף לגופן - את כל טענותיהם החוזרות והממוחזרות של ב"כ הנאשם בנוגע לחלק שמילאה בתי בתקופת התמחותה.

54. מכל המקובץ לעיל עולה כי יש לדחות, על הסף ולמעלה מן הנדרש לגופן, את הטענות החוזרות של ב"כ הנאשם שלפיהן קיימים כביכול "מסה קריטית" וחשש ממשי למשוא פנים או פגיעה ממשית במראית פני הצדק.

סיכום ומסקנות

55. לסיכום, בנסיבות המקרה דנן, אין כל חשש, אף לא חשש סביר ובוודאי לא חשש ממשי, למשוא פנים.

56. כמו כן, במכלול הנסיבות של המקרה דנן, אין פגיעה, ובוודאי לא פגיעה ממשית, במראית פני הצדק; ומכל מקום, המקרה דנא אינו נמנה עם המקרים המיוחדים והחריגים המצדיקים העברת התיק, מיוזמתי, למותב אחר מחמת מראית פני הצדק.

57. לאמיתו של דבר, כפי שעולה מכל המפורט לעיל, ניתן לומר כי, למעשה, בקשת הפסלות הנוכחית היא אך בבחינת מיחזור מלאכותי של "עילה" מדומה שכבר נטענה (בבקשת הפסלות הקודמת) ושנדחתה (בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות), ובבחינת "רוב מהומה על לא מאומה", וזאת תוך שימוש בסגנון מתלהם ובלשון בוטה הכוללת אמירות היכולות להתפרש כאיומים על עובדי ציבור ותוך עיוות מגמתי של ציטוט רלוונטי מהפרוטוקול בעניין הגילוי הנאות שמסרתי מיוזמתי לצדדים כבר לפני כמחצית השנה (בפתח הישיבה הראשונה שהתקיימה בפניי) וכן תוך הוצאת חלק מהדברים שלי (ושל ב"כ המאשימה) מהקשרם - כמצוין, בין היתר, בפסקאות 27 ו-49 דלעיל וכפי שגם יוטעם בהערותיי דלהלן.

הערות חשובות לפני סיום

58. מכל המקובץ לעיל עולה כי למרבה הצער, לפנינו מעין דפוס פעולה סדרתי של הגשת בקשות חוזרות ונשנות מצד ב"כ הנאשם, חדשות לבקרים, לרוב ללא כל בסיס או הצדקה ממשיים, תוך ניצול לרעה של ההליך השיפוטי ושל זכות הפנייה לערכאות, לרבות בקשות חוזרות לפסלות, על סמך הנחות והשערות שגויות, ללא כל בסיס עובדתי ומשפטי ומכוח אותה עילה שנדחתה בבקשת הפסלות הקודמת, לצד בקשה לעיון חוזר בטרם יבשה הדיו על הבקשה נושא הבקשה לעיון חוזר, ולצד בקשות חוזרות לדחיית מועדים, כמצוין לעיל - בקשות שדיןן של מרביתן היה להידחות על הסף, אך למעלה מן הצורך הן נדונו ונדחו גם לגופן, והכול תוך בזבז זמן שיפוטי יקר הנדרש לטיפול בבקשות ולמתן הנמקות מפורטות לגוף הבקשות, אף על חשבון הזמן שצריך להיות מוקדש לתיקים הרבים של המתדיינים האחרים.

59. חשוב מכך, יש לראות בחומרה את העובדה החריגה כי בבקשת הפסלות הנוכחית נכתבו על ידי באי-

כוח המבקש, בין היתר, גם אמירות בוטות ומתלהמות אשר ניתן אף לפרשן כאיומים על עובדי ציבור המשרתים בפרקליטות המדינה; ולא בכדי המשיבה-המאשימה רואה אמירות אלה (של ב"כ הנאשם) כאיומים ורואה את בקשת הפסלות כ"כתב איומים, המכוון אל עובדי ציבור", כפי שהדגישה ב"כ המשיבה גם בפתח תגובתה בכתב לבקשה וגם בטיעון המשלים שלה במהלך הדיון.

כך, למשל, טענו ב"כ הנאשם בבקשה כי: "לנוכח חריגות ובעייתיות במכלול שלם של פעולות בתיק החקירה וליווי החקירה דנן, קביעות מסוג זה עלולות להוות מקור להליכים פליליים ומשמעתיים, מושא לתלונות לנציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, בירור תלונות פרקליטים ואף הליכים אזרחיים כלפי נוגעים בדבר.

בקביעות המותב הנכבד... יהיה כדי להשפיע... על המוניטין ועל שמם הטוב של כל אחד מחברי הצוות שליווה את חקירת הפרשה וממנהליו, וכן על המשך דרכם וקידומם המקצועי... על אינטרסים ממשניים משמעותיים של הפרקליטים ה'מלווים'... הבירור וההכרעה... עלולים להשפיע השפעה מקצועית, תדמיתית, כלכלית ואישית על חברי הצוות אשר 'ליווה' את החקירה בפרשה בתקופה הרלבנטית" (פסקאות 20-22 לבקשה).

אמנם, ברי כי כל נאשם רשאי להעלות בפני הערכאה הדיונית כל טענה ממשית בגין מחדלים ופגמים בפעולותיהם של גורמי החקירה והתביעה; ובאי-כוחו רשאים, ואף חייבים, להעלות כל טענה ממשית כאמור וגם כל בקשה מבוססת לביטול כתב האישום, הן מכוח ההגנה מן הצדק והן מכוח העילות המינהליות, כפי שביקשו ב"כ הנאשם במקרה דנא.

אולם, ראשית, יש לעשות כן בסגנון ענייני, גם אם הוא חריף ותקיף.

שנית, בכל פנייה לבית המשפט אין לנקוט לשון מתלהמת (ראו והשוו בעניין זה גם תוכן החלטתו של כב' השופט העמית צ' גורפינקל מיום 7.10.18 בבקשה של ב"כ הנאשם לפסול אותו בתיק זה, כמצוין בפסקה 26 לעיל); אסור להשתמש באמירות בוטות העלולות להתפרש כאיומים על עובדי ציבור, כפי שנכללו בפסקאות 20-22 לבקשה, כמצוטט לעיל; וכן יש להציג את הדברים לאשורם ואין לעוות את פני הדברים, בין אם תוך שימוש בציטוט משובש ומטעה (ראו פסקה 27 לעיל) ובין אם תוך הוצאת דברים מהקשרם (ראו פסקה 49 לעיל), כמו בבקשה דנן.

60. **ודוקו, כאמור, חלק גדול מהבקשות שהוגשו מטעם ההגנה ובהן כל שלוש הבקשות לפסלות, הוגשו אך ורק על ידי ב"כ הנאשם, ולא על ידי ב"כ הנאשמת.**

61. **יש לקוות שבאת-כוח הנאשם אינה מנסה, בבקשותיה החוזרות והשונות, להתיש את בית המשפט ואת המאשימה ולמנוע, במסווה של בקשות פסלות חוזרות, את שמיעת הראיות במשפט, וכן שבאי-כוח הנאשם אינם מנסים, בבקשת הפסלות הנוכחית, להלך אימים על באי-כוח המאשימה, על ידי הפניית אמירות היכולות להתפרש כאיומים על עובדי ציבור הממלאים תפקידים בשירות המדינה - כעמדת המאשימה.**

ברק).

בשולי ההחלטה

66. בשולי ההחלטה אוסיף כי מכיוון שכבר ביום 4.11.18 מסרתי לצדדים גילוי נאות על דבר ההתמחות של בתי (לפני מספר שנים) במחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה ועל העובדה כי בין היתר ובפרק זמן מסוים נטלה בתי חלק בצוות שליווה את החקירה בפרשה המכונה "פרשת ישראל ביתנו", ומכיוון שלא הוגשה בקשת פסלות בגין כך סמוך לאחר הגילוי הנאות, ובשים לב לכך שכאמור ב"כ הנאשם, עו"ד צמח, הודיעה עוד ביום 8.11.18 כי "נאשם 2 מתכבד בזאת להודיע למותב הנכבד כי אין בכוונתו להעלות טענת פסלות ביחס לגילוי הנאות של בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 4.11.18" - ניתן היה לדחות על הסף את בקשת הפסלות הנוכחית אך בשל השיהוי הממשי בהגשת הבקשה [ראו למשל: ע"פ 7919/14 פרייז נ' מדינת ישראל (25.11.2014); כן ראו והשוו: מרזל, דיני פסלות שופט, עמ' 73-68]. כמו כן, ראו האמור בעניין זה בפסק הדין של כב' הנשיאה חיות, בע"פ 847/19, בפסקה 5 סיפא: "חלק ניכר מטענותיו של המערער מתייחסות לגילוי הנאות של בית המשפט בעקבותיו הודיע המערער כי אין בכוונתו להעלות טענת פסלות וממילא אף לא הגיש בקשה מתאימה בסמוך למועד שבו התגבשה העילה, לטענתו (ע"פ 9055/18 ליולקו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.1.2019))...".

אף על פי כן, העדפתי, גם בהחלטתי בבקשת הפסלות הקודמת וגם בהחלטתי זו, שלא להתבסס על השיהוי הממשי בהגשה של שתי בקשות הפסלות, אלא להתייחס באופן ענייני ומפורט לגוף האמור בבקשות, וזאת אף אם למעלה מן הצורך.

עם זאת, בנוסף לאמור בפסקה 63 דלעיל, אם חלילה תוגש בקשת פסלות נוספת מכוח אותה עילה, שוב כביכול בהתבסס על "חומרים חדשים" או על "נסיבות חדשות", אין בכוונתי לשוב ולהתייחס לדברים לגופם, אלא לדחות על הסף, מחמת שיהיו ומחמת העדר עילה חדשה, כל בקשה נוספת שתתבסס למעשה על אותה עילה, וזאת כדי למנוע מיחזור הבקשה לפסלות גם בעתיד וכדי למנוע בזבוז מיותר של זמן שיפוטי נוסף.

סוף דבר

67. סוף דבר, נוכח כל המפורט לעיל, הבקשה הנוכחית לפסלות נדחית וכך נדחית גם הבקשה החלופית להעברת התיק למותב אחר מחמת מראית פני הצדק - בהעדר כל בסיס או הצדקה לבקשות, בנסיבות המקרה דנא.

המזכירות מתבקשת להעביר היום החלטה זו בפקס' לבאי-כוח הצדדים ולוודא קבלתה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 5 ימים מהיום

ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ט, 02 יוני 2019, בהעדר
הצדדים.